

MENSA

číslo 1/2022

Vážení mensané,

letopočet nám odpočítal další rok a my si zvolna zvykáme psát dvojku místo jedničky. I přes obecnou nepřízeň pro život organizací jako Mensa byl uplynulý rok docela úspěšný jak z pohledu aktivit, tak i z pohledu ekonomického. Dává nám to dobrý signál, abychom se i v novém roce odvážně pustili do projektů, které učiní Mensu ještě lepším místem než doposud.

Jestli teď přemýšlíte, o jaké projekty se jedná, kopec inspirace najdete v kalendáři akcí nebo na pravidelných setkáních místních skupin či SIGŮ, a protože je Mensa takové místo, jaké si ho uděláme, můžete si klidně vymyslet a realizovat i svůj úplně nový projekt. Pokud se ale přeci jen ještě necítíte na to přijít s vlastním nápadem, pořád je tu možnost se připojit k někomu, kdo už na realizaci svých snů sebral dost elánu, odvahy a odhodlání. Každý určitě rád přivítá vaši ochotu se zapojit.

Nechci být neskromný, a tak nám všem přeji alespoň průměrný rok, ať je lepší než ten minulý a horší, než bude ten příští. Těším se na setkání s každým z vás na některé z akcí, které na nás již čekají, i na těch, které se právě teď chystají ve vašich myslích.

Martin Sedláček
martin.sedlacek@mensa.cz
+420602392662

Časopis Mensy ČR „Mensa“ je dvouměsíčník. Číslo **1/2022** (únor-březen), ročník XXX, vychází 15. února 2022 v nákladu 5250 výtisků. **Uzávěrka dubnového čísla je 6. března 2022.**

Časopis připravuje redakce časopisu Mensa, za zveřejnění nebo nezveřejnění příspěvků odpovídají vedoucí jednotlivých rubrik, za sestavení časopisu šéfredaktor. **Příspěvky, připomínky a dotazy prosím zasílejte na adresu redakce@mensa.cz.** Redakce si vyhradzuje právo články v případě potřeby upravit nebo zkrátit.

Články v časopise představují díla, názory, myšlenky nebo nabídky jednotlivých autorů a nemusejí vyjadřovat postoje jiných mensanů ani orgánů Mensy ČR, není-li výslovně uvedeno jinak. Obsah tohoto časopisu může být volně přebírán všemi ostatními publikacemi Mensy za předpokladu uvedení zdroje, není-li výslovně uvedeno jinak. Obsah publikovaný na **casopis.mensa.cz** je šířen pod licencí Creative Commons.

Aktuální číslo časopisu je k dispozici v elektronické podobě na webu www.mensa.cz. Archiv všech čísel, včetně časopisů Mensy International, naleznete na intranetu Mensy **intranet.mensa.cz**. Časopis je zaslán všem členům Mensy ČR, nečlenové si jej mohou předplatit za 250 Kč ročně. Změny adresy a dotazy na předplatné prosím zasílejte na adresu **sekretarka@mensa.cz**.

Vydavatel: Mensa ČR, Španielova 1111, 163 00 Praha 6; **Tisk:** Typos, tiskařské závody, s.r.o., Podnikatelská 1160/14, 320 53 Plzeň; **Grafika:** Ateliér Falátek, s.r.o., Prokopova 2219/19, Jižní Předměstí, 301 00 Plzeň; **ISSN** 1211-8877; Evidence periodického tisku MK ČR E 22252; © Mensa České republiky, 2021; Printed in the Czech Republic.

Na tomto čísle se podíleli: Jacek Cywinski, Martina Tyna Doležalová, Zdeněk Falář, Marcela Fatrová, Lenka Filová, Fay Frydryňová, Věra Hellerová, Petra Holubová, Ivan Chocenský, Jarka Hnatiaková, Lýdia Jasenská, Lucie Jirků, Zuzana Kořínková, Hana Kotinová, Honza Koudelka, Adam Krupička, Roman Kříž, Tomáš Kubeš, Eliška Anna Kubičková, Vladimír Kutálek, Vladka Laštůvková, Björn Liljeqvist, Bohouš Malý, Petr Mazal, Kristýna Mothejzík, Zuzana Poláková, Kristýna Prchlíková, Milada Pytelová, Martin Sedláček, Jana Soukupová, Kateřina Stránská, Zuzana Šimková, Vít Švachouček, Jiřina Vílková, Jana Tillová, Jana Unruhová, Pavel Vlašánek, Stanislav Wolf, Soňa Zbytowská, Marek Zdražil

| 2-3 |

Slovo předsedy

Editorial

| 4 |

Krátce z Rady Mensy

**Členské příspěvky
na rok 2022**

| 5 |

Čestné uznání 2022

| 6 |

**Úspěch v mezinárodním
kole mensovní
fotosoutěže**

| 7 |

**Mensantrop:
Chris Hadfield**

| 10 |

Z Mensa gymnázia

| 14 |

**Tvůrčí psaní
v Mladé Boleslavi**

| 16 |

**Mensa a inteligence
v médiích**

Vážení čtenáři,

vítám vás u únorového čísla časopisu.

Mensantrop začíná nový rok ve velkém stylu – a sice rozhovorem s astronautem Chrisem Hadfieldem, kterému se přezdívá „nejslavnější astronaut od dob Neila Armstronga“ a který je mimo jiné bývalým členem Mensy. Jak prohlásil Honza Koudelka, tvůrce Mensantropa, je možná až trochu děsivé, jak si seriál postupně zvedá laťku – nám to ale rozhodně nevadí a jsme zvědaví, koho se podaří vyzpovídat příště (tímhle tempem to do konce roku odhaduji na anglickou královnu).

Dále se dočtete mimo jiné o tom, že můžete posílat nominace na další ročník Čestného uznání a jaké změny v jeho pravidlech nově platí, nahlédnete opět do fungování Mensa gymnázia, dozvíte se o akcích, které se v posledních měsících povedlo uskutečnit, a budete se moci zamyslet třeba i nad fungováním voleb nebo nad tím, jak dostatečně ochránit své Bitcoin.

Pro rozptýlení vás pak na závěr čeká bystřilna se zvířátky a biografem.

Přeji příjemné počtení – a pokud by vás snad při něm napadlo, o čem byste do časopisu mohli napsat vy sami, dejte vědět. :-)

Zuzana Kořínková
zuzana.korinkova@mensa.cz
+420 776 288 979

[17]
Noví členové

[18]
Kalendář akcí

[19]
Reakce na akce

[23]
Historické okénko

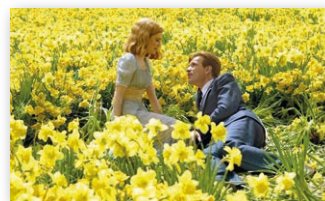
[24]
Z Mensa World Journal

[26]
Bitcoin: Možnosti ochrany

[28]
Máme v ČR demokratické volby?

[29]
Tvorba mensanů

[32]
Bystřilna

[35]
Adresář

Obsah

Krátce z Rady Mensy

Petr Mazal

První zasedání Rady Mensy ČR v roce 2022 proběhlo dne 15. 1. na Mensa gymnáziu, opět s možností on-line přístupu.

Tradičně jsme vyslechli informace o stavu hospodaření. Průběžně je zaúčtováno téměř vše z již proběhlých akcí, hospodaření bude uzavřeno včas. Bilance za rok 2021 bude kladná, na příjmové straně bylo vybráno více, než bylo plánováno, úspory byly i na výdajové straně. Využili jsme místa konání Rady a nechali se zástupcem ředitelky Mensa gymnázia panem Václavem Brdkem podrobně informovat o situaci na gymnáziu, o zvládání

různých režimů výuky, o problémech i úspěších studentů i o plánech na další období. Komise pro rozvoj zfinalizovala dokument s popisem činností radních a tajemníků, komise pro testování informovala o stavu přípravy nového testu pro dospělé – nyní probíhá vyhodnocení úvodní kalibrace. Dále byli radní informováni o plánech na rozšíření týmu mensovních

testujících – na vlastní žádost ukončila činnost testující Dana Havlová. Zuzana Šimková byla i letos pověřena koordinací Čestného uznání.

Kompletní zápis z jednání je jako vždy publikován na intranetu Mensy ČR.

Další jednání RM se uskuteční 5. 3. 2022 v Brně.

Zápisy ze zasedání Rady Mensy ČR

a další důležité dokumenty naleznete na intranet.mensa.cz

pod záložkou **Dokumenty Mensy – Zápisy z RM**

Členské příspěvky na rok 2022

Změna čísla účtu pro placení členských příspěvků:

2801689708/2010

Prosím upravit si trvalé příkazy.

Účet č. 5500450000/4000 v Expobance byl rozhodnutím banky zrušen.

Kdy a kolik?

Splatnost členských příspěvků je nejpozději **28. února 2022**

a jejich výše se pro letošní rok nemění.

350 Kč	snížený členský příspěvek pro členy Dětské Mensy, studenty do 26 let a seniory; zahrnuje předplatné časopisu
500 Kč	dva sourozenci do 26 let; zahrnuje jedno předplatné časopisu (za každé další dítě/studenta v rodině činí příspěvek 150 Kč)
700 Kč	základní členský příspěvek pro dospělého; zahrnuje předplatné časopisu
850 Kč	dospělý + dítě/student do 26 let; zahrnuje jedno předplatné časopisu
900 Kč	rodinný členský příspěvek; zahrnuje jedno předplatné časopisu (členové v přímé příbuzenské linii, sourozenci a manželé (popř. registrovaní partneři), kteří bydlí na stejné adrese)
5 000 Kč	zlaté roční členství
100 000 Kč	dar Mense spojený s doživotním členstvím

Na pozdní úhradu členských příspěvků se vztahuje administrativní poplatek ve výši 100 Kč. Týká se plateb na rok 2022 od stávajících členů, které přijdou na účet Mensy od 1. 3. 2022 do 31. 12. 2022.

Administrativní poplatek za pozdní úhradu členských příspěvků

Na pozdní úhradu členských příspěvků se vztahuje administrativní poplatek ve výši 100 Kč. Týká se plateb na rok 2022 od stávajících členů, které přijdou na účet Mensy od 1. 3. 2022 do 31. 12. 2022.

Ukončení členství

Mrzelo by nás, pokud byste se rozhodli své členství ukončit.

Pokud jste o tom pevně přesvědčeni, napište nám prosím nejpozději do 28. února 2022 e-mailem na adresu sekretarka@mensa.cz žádost o ukončení členství. Budeme vám vděční, pokud uvedete důvod, který vás k tomuto rozhodnutí vede.

Pokud byste se v budoucnu rozhodli takto řádně ukončené členství obnovit, je to velmi

snadné, výsledek testu dospělých je stále platný (jen děti, které překročily hranici 14 let musí přijít na přetestování testem pro dospělé). Kdykoliv později stačí pouze zaplatit členský příspěvek na aktuální rok a stanete se opět členy.

V případě neukončení vašeho členství a neuhrazení členského příspěvku budete nadále považováni za členy se všemi výhodami až do konce roku 2022. Členem přestanete být automaticky až 31. 12. 2022, kdy dojde k zániku všech členských výhod včetně zamezení přístupu do intranetu a zrušení e-mailové adresy v doméně mensa.cz, včetně smazání uložených zpráv. Pokud byste chtěli takové „automaticky“ zaniklé členství v budoucnu obnovit, bude Mensa požadovat kromě členského příspěvku na aktuální rok také jednorázový obnovovací poplatek ve výši neuhrazeného členského příspěvku za rok 2022.

Veškeré vaše dotazy ráda zodpoví Zuzana Poláková na sekretarka@mensa.cz.

Přetestování pro členy Dětské Mensy

Je vám přes čtrnáct a jste členem Dětské Mensy?

Můžete využít možnosti zdarma absolvovat mezinárodně uznávaný mensovní IQ test pro dospělé. Nejen, že tak získáte přesnější hodnotu svého IQ, ale současně budete mít možnost zůstat členy Mensy i po svých 16. narozeninách, kdy členství v Dětské Mense automaticky zaniká a podmínkou přechodu do Mensy „dospělé“ je právě přetestování.

Nejbližší termíny testování najdete na webu Mensy: mensa.click/test-termíny. Na konkrétní termín se předem přihlaste – při on-line přihlášce budete platit slevovým kódem, který najdete ve svém profilu na intranetu v sekci výhody členů.

Veškeré vaše dotazy ráda zodpovím na sekretarka@mensa.cz

Zuzana Poláková, sekretarka@mensa.cz

Udělování Čestného uznání pro rok 2022

Vážené členky, vážení členové,

i v tomto roce bude jednou z mensovních aktivit udělování Čestného uznání. Uskuteční se již třináctý ročník předávání této mensovní ceny osobnostem z různých oblastí společenského života, vědy a kultury. V závěru se na valné hromadě Mensy ČR dozvíme, která osobnost bude držitelem tohoto ocenění na rok 2022.

Pravidla pro udělování Čestného uznání nám vydržela od začátku této aktivity beze změny až do loňského roku, ale vzhledem ke společenským změnám i v reakci na diskuse na intranetu jsme přistoupili k zahrnutí vylepšení, aby pravidla plně reflektovala celý proces a mohli jsme se o ně opřít. Kromě zapsání jednotlivých kroků, které jsem jako koordinátorka již v minulých letech dělala (např. uvedení nalezených negativních konotací k jednotlivým nominovaným osobnostem tak, jak byly v čase nominací zjištěny z veřejně dostupných zdrojů), a napsání první tiskové zprávy (informování médií o nominovaných osobnostech příslušného ročníku formou tiskové zprávy) je nejvýraznější změnou v pravidlech nová volba v „anketě“ na intranetu – tedy v samotné volbě z pěti kandidátů k Čestnému uznání.

Možnostmi v hlasování budou jména pěti kandidátů vybraných Radou z nominací, nově doplněná o zápornou možnost neudělení Čestného uznání v daném roce. Čestné uznání nebude uděleno, pokud pro zápornou možnost bude hlasovat nadpoloviční většina všech hlasujících. Věříme, že to vám, jakožto hlasujícím a rozhodujícím o udělení ocenění, poskytne lepší možnost vyjádření svého názoru, a zároveň věříme, že tato možnost nebude zneužívána, protože nominované osobnosti o jejich nominaci na ocenění informujeme

ještě před vydáním první tiskové zprávy a před spuštěním intranetového hlasování.

Nové znění pravidel bylo schválené usnesením Rady Mensy RM20211106/8 a je k dispozici na mensa.click/mk.

Stejně jako v uplynulých letech vás tedy v průběhu února oslovím mailem s výzvou k zaslání nominací osobností, o kterých si myslíte, že by jim Mensa ČR mohla Čestné uznání udělit, včetně zdůvodnění, proč navrhuje ocenit právě tu kterou osobnost, případně (zejména v případě osobností, které nejsou veřejně známy) s prosbou o zaslání profilu anebo dalších informací o této osobnosti.

V pravidlech je uvedeno: „Na základě výběru a hlasování členů společnost Mensa České republiky udělí Čestné uznání osobnosti s českým státním občanstvím / narozené v Čechách / trvale žijící v Čechách, která se významnou měrou zasloužila o intelektuální přínos a/nebo šíření dobrého jména České republiky ve světě. Jedná se zejména o osobnosti, jejichž význam pro společnost je natolik výrazný, že vylučuje jakoukoliv pochybnost o jejich vysoké inteligenci.“

Jedním z cílů Mensy je zkoumat a rozvíjet lidskou inteligenci ve prospěch lidstva. Měli bychom tedy vyhledávat pozoruhodné duševní počiny, skvělá celoživotní díla anebo jednotlivé převratné myšlenky v jakékoliv oblasti lidské činnosti, upozorňovat na ně a veřejně je oceňovat. O naplnění tohoto cíle se budeme snažit i ve 13. ročníku Čestného uznání, který právě připravujeme.

V uplynulých letech nám tato mensovní aktivita přinesla řadu zajímavých setkání s osobnostmi, které Mensa ocenila diplomem anebo pamětním listem – **RNDr. Jiří Grygar, CSc.** – astrofyzik, **prof. RNDr. Helena Illnerová, DrSc.** – fyzioložka, biochemička a bývalá předsedkyně Akademie věd České republiky, **MUDr. Karel Nešpor, CSc.** – český psychiatr zabývající se prevencí a léčbou návykových nemocí a také studiem a využíváním smíchu, **doc. RNDr. Luboš Perek, DrSc.** – doyen českých astronomů, **RNDr. Václav Cílek, CSc.** – český geolog, klimatolog, spisovatel, filozof, překladatel taoistických a zenových textů a popularizátor vědy, **prof. Ing. Jiří Drahoš, DrSc., dr. h. c.** – mezinárodně uznávaný odborník v oboru fyzikální chemie, který po dobu dvou funkčních období vedl Akademii

věd České republiky, **prof. MUDr. Jan Pirk, DrSc.** – významný český kardiochirurg, bývalý přednosta Kardiocentra IKEM, **pan Milan Halousek**, předseda Astronautické sekce České astronomické společnosti, **prof. RNDr. Oldřich Jirsák, CSc.** – vynálezce, jeden z otců nanotechnologií, a další osobnosti.

Minulý rok bylo pořádání akcí opět zkomplikované epidemickou situací, jsme tedy velmi rádi, že jsme se viděli v červnu u příležitosti valné hromady Mensy ČR v prostorách ČVUT v Praze a naše pozvání přijali i hosté. Diplom z rukou předsedy Mensy ČR Martina Sedláčka převzali na slavnostním vyhlášení Čestného uznání 2021 **PaedDr. Libuše Hozová**, česká matematička, čestná členka Jednoty českých matematiků a fyziků, a **PhDr. Jan Frolík, CSc.**, významný český archeolog. Diplom udělený **prof. PhDr. Jiřímu Březinovi, CSc.**, profesoru geologie (se zaměřením na sedimentologii) a vynálezci, převzala v zastoupení členka Mensy ČR Hana Kotinová. Ostatní ocenění se z důvodů pracovního vytížení omluvili, diplomy budou předány v náhradním termínu. Již od června minulého roku máme rozjednanou exkurzi do prostor firmy Průša Research, kde bychom rádi předali Čestné uznání **Josefu Průšovi**, českému kutilovi, vynálezci, investorovi a vývojáři 3D tiskáren. Vzhledem k přetrvávajícím opatřením čekáme na vhodnější dobu k uskutečnění této návštěvy.

Těším se na další nominace pozoruhodných osobností, stejně jako v minulých letech, na reakce od vás, i na to, že se hodně z vás zapojí do zaslání nominací a do intranetového hlasování. Těším se na další ročník udělování Čestného uznání, protože je ještě mnoho výjimečných myšlenek, prací z různých kulturních a společenských oblastí, duševních produktů a přínosů, které bychom my, mensané, mohli ocenit.

Doufám ve zlepšení situace a těším se na viděnou s vámi i naživo na mensovních akcích, například na besedách s osobnostmi spojenými s Čestným uznáním.

Na realizaci Čestného uznání se podílejí Jiřina Vlková, Tomáš Kubeš a Jiří Šmach, děkuji jim tímto za účinnou spolupráci.

Popis ocenění, průběh aktivity, aktualizovaná pravidla a časový harmonogram naleznete na webu Mensy mensa.click/cu.

Český úspěch v mezinárodním kole mensovní fotosoutěže

Zuzana Kořínková

V letošním ročníku mezinárodní mensovní fotografické soutěže na téma „Balance“ se český finalista Jan Koudelka se svou fotografií Egg of Columbus umístil v první dvanáctce finalistů. Uspěl tím mezi soutěžícími mensany z celkem 25 zemí v hodnocení pětičlenné mezinárodní poroty. Gratulujeme a doufáme, že úspěchy českých zástupců budou po loňském vítězství a letošním umístění v první dvanáctce pokračovat i v příštích letech!

Zemřel slavný cestovatel Miroslav Zikmund, bylo mu 102 let

Zuzana Šimková, zdroje: mensa.click/ml, mensa.click/mm

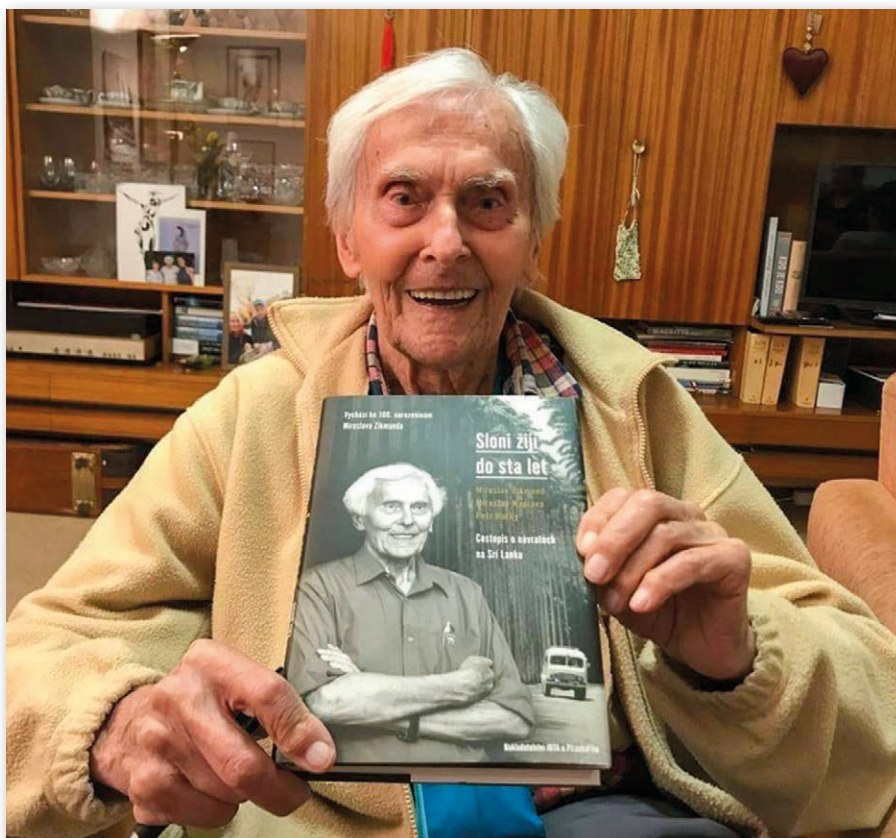
„Dne 1. prosince 2021 odjel na poslední cestu legendární český cestovatel, spisovatel, fotograf a filmař, inženýr Miroslav Zikmund,“ informovalo o smutné zprávě Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně. Miroslavu Zikmundovi bylo 102 let. Zikmund byl se svým přítelem a spolužákem z vysoké školy Jiřím Hanzelkou cestovatelskou legendou.

Navštívili přes 80 zemí, ve světě proslavili bývalé Československo a vozy Tatra. O svých cestách, při nichž objeli celou zeměkouli, společně natočili řadu krátkých i celovečerních filmů, napsali více než 2000 novinových a rozhlasových reportáží a také cestopisy, které vyšly v mnoha jazycích. Český rozhlas v minulosti odvysílal z cest Hanzelky a Zikmunda více než 700 reportáží. Cestovatelé díky etnografovi Karlu Pavlišťkovi věnovali v roce 1995 celý svůj archiv zlínskému muzeu, které společně s Klubem H+Z uchovává, zpracovává, zpřístupňuje a rozvíjí jejich odkaz.

Miroslav Zikmund byl držitelem Řádu Tomáše Garrigua Masaryka a obdržel rovněž čestný doktorát Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně.

V roce 2015 Mensa ocenila duševní přínos Ing. Miroslava Zikmunda pro společnost diplomem spojeným s nominací na Čestné uznání, který jsme oceněnému vzhledem k vysokému věku a zdravotnímu stavu nemohli předat osobně, odeslali jsme ho tedy poštou.

Čest jeho památce.

Zdroj: Seznam Zprávy, mensa.click/ml

Mensantrop: Ve prospěch lidstva

Díl jedenáctý: Chris Hadfield

HOnza Koudelka

Výraz Mensantrop jsem vymyslel jako označení člověka, který naplňuje hlavní poslání Mensy, využití inteligence ve prospěch celého lidstva, tím, že dělá něco prospěšného pro všechny, na co by člověk s nižším IQ nestačil.

Pro tento díl se mi naskytla příležitost vyzpovídat Chrise Hadfielda, známého jako “nejslavnějšího astronauta od dob Neila Armstronga”. Chris byl první kanadský velitel Mezinárodní vesmírné stanice (ISS) a může se pochlubit spoustou ocenění a úspěchů nejen v oblasti kosmických letů a výzkumu vesmíru. Do povědomí široké veřejnosti se zapsal tím, že na palubě ISS natočil coververzi písně „Space Oddity“ od Davida Bowieho. Ta má v době, kdy píšu tento článek, jen na YouTube přes 50 milionů zhlédnutí. Jsem rád, že vám mohu přinést Chrisovy odpovědi na otázky, které jsem mu položil speciálně pro mensany...

foto: Canadian Space Agency

Chrisi, v jednom ze svých videí, kde odpovídáte na internetové otázky, jste zmínil, že jste jako teenager prošel IQ testem a kvalifikoval se pro vstup do Mensy. Jak dlouho jste byl jejím členem a proč ne déle?

Jako spousta mladých lidí jsem chtěl poznat sám sebe. V dospívání a v mládí je na vás vyvíjen velký společenský tlak a jste zvědaví, jak jste na tom ve srovnání s ostatními. Ve škole jsem si vždycky vedl dobře. Věděl jsem, jak jsem vysoký, jak rychle umím běhat a kolik uzvednu, ale nikdy jsem neměl objektivní měřítko toho, jaká je moje mentální kapacita. Tak jsem absolvoval různé testy a zřejmě jsem byl dost bystrý na to, abych se kvalifikoval pro členství v Mense.

Napadlo mě, že by to mohl být zajímavý způsob, jak se seznámit s podobnými lidmi, kteří mají určitou úroveň intelektu, a to nejen

během dospívání, ale i po dvacítce. Takže jsem v Mense zůstal ještě, když jsem byl na vysoké škole, a pak jako mladý pilot u letectva. Navštívil jsem i několik setkání Mensy a konverzace s ostatními mensany mi připadala zajímavá. Ale stejně jako u spousty jiných věcí se člověku změni zájmy a nestane se to středobodem jeho života.

Účastnil jsem se hodně aktivit, kterých se teď už neúčastním. A Mensa byla právě jednou z nich. Myslím, že v Mense jsem byl hlavně proto, abych poznal sám sebe a zjistil, jak zapadám mezi ostatní.

Myslíte si, že lidé, kteří se nekvalifikují do Mensy, se mohou i tak kvalifikovat pro práci astronauta, nebo je vysoký intelekt jednou z nutných podmínek pro tuto práci?

Hodně lidí si myslí, že záleží hlavně na fyzických předpokladech nebo čistě zkušenostech, ale být astronautem je

nejtěžší mentálně. Jako astronaut jsem celých jednadvacet let denně trénoval. Člověk se musí učit spoustu různých opravdu složitých věcí z nejrůznějších oborů a najít způsob, jak si je zapamatovat a ve správnou chvíli si na ně vzpomenout.

Pro svůj třetí let do vesmíru jsem se nejprve musel naučit mluvit rusky, pak jsem se musel naučit řídit ruskou kosmickou loď. Ruštinu jsem se začal učit až po třicítce.

Takže stejně jako mít správnou velikost a zdravé tělo je pro astronauta důležitá i správná úroveň mentálních schopností. Nejsem si jistý, že hranice, která je podmínkou vstupu do Mensy, je zrovna tou magickou hranicí k tomu, aby se člověk mohl stát astronautem. Ale rozhodně vám pomůže, když máte velkou mentální kapacitu, mentální výkon. A když nic jiného, tak Mensa právě takhle mentální výkon měří. Takže to určitě zvyšuje vaše šance.

Co pro vás osobně znamená váš intelekt?

Vždycky jsem si přál být chytřejší a lépe si pamatovat věci. Bez ohledu na to, jak je člověk chytrý, bude pravděpodobně vynikat jen v jedné konkrétní oblasti života. V historii lidstva bylo jen velmi málo skutečně všestranně geniálních lidí. Nikdo z velmi chytrých lidí, které jsem poznal, není dokonalý. Mají nedostatky někde jinde.

Dokonce i když se podívám na některé z nejchytřejších a neúspěšnějších lidí současnosti, třeba na Elona Muska, který je samozřejmě geniální, tak ani on není dokonalý člověk. Myslím, že veřejně oznámil, že má Aspergerův syndrom. To mu sice dává obrovskou mentální kapacitu, a tudíž i velkou schopnost hodně toho dosáhnout, ale v žádném případě není celistvou a dokonalou lidskou bytostí.

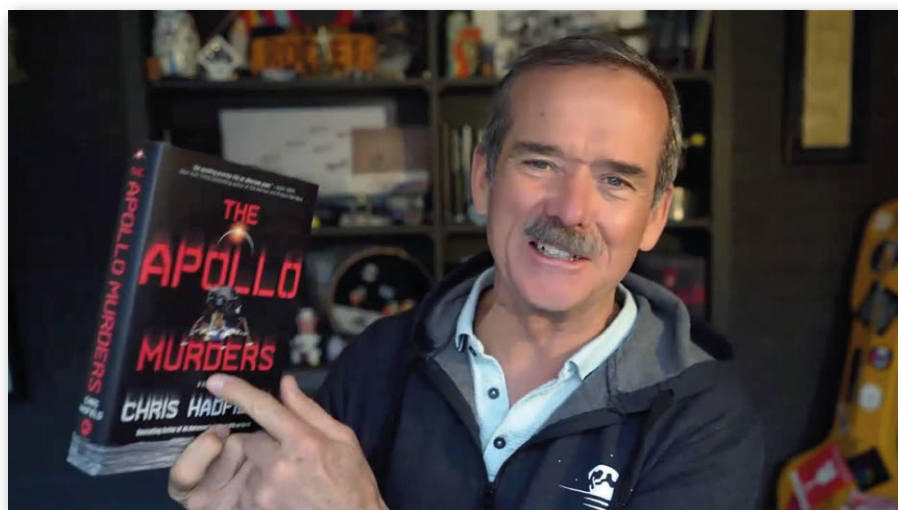

foto: HOnza Koudelka

foto: NASA

Co pro mě znamená můj intelekt? Vždy jsem považoval za šťastný dar, že se snadno učím, že si věci snadno zapamatuji a že snadno chápu a pamatuji si spoustu různých témat. Díky tomu je pro mě život zajímavější. Kolem je obrovská spousta příležitostí k učení a složitých myšlenek, o kterých toho ještě moc nevím.

Fyzická kondice je pro mě důležitá. Snažím se každý den cvičit a udržovat své tělo, protože silné a schopné tělo je podstatný předpoklad zajímavého a úspěšného života. Ale stejně tak záleží i na silné a schopné mysli. A své intelektuální schopnosti můžete zlepšovat.

Máte samozřejmě základní zapojení, se kterým se rodíte a které má tendenci určovat váš základní inteligenční kvocient. Ale můžete se naučit hrát na housle. S tím se člověk nenarodí a bez ohledu na to, jaké je jeho IQ,

nebude houslista, dokud do toho nevloží skutečně obrovské množství práce. Existuje mnoho studií, podle kterých dochází v mozku i k fyziologickým změnám, než se z člověka stane zkušený houslista.

Mozek je do jisté míry plastický. Proto se nesnažím udržovat jen zdravé tělo, ale dbám také o to, aby byl můj mozek aktivní a zdravý. Řeším sudoku. Se svou ženou luštím křížovky. Nedávno jsem začal hrát Wordle, protože mě to prostě baví. S dětmi to hrajeme online. Neustále studuji, učím se a snažím se posouvat své vlastní mentální schopnosti.

Intelekt беру prostě jako klíč, který otevírá spoustu dveří. A já se s ním snažím těch dveří otevřít co nejvíce.

Jakou velkou věc byste se chtěl naučit jako další?

Jeden z mých potomků si vzal ženu z Číny, a tak moje vnučka mluví anglicky i čínsky. Takže se začínám učit čínsky, což je pro mě velmi vzdálený jazyk. Poměrně dobře mluvím rusky. Может быть, вы тоже говорите по-русски, я не знаю. A mluvím poměrně dobře francouzsky. Jazyků je víc, než bych se kdy zvládl naučit, ale s osobní vazbou je to zajímavější.

Také se neustále učím nové písničky, což je fajn. Vystupoval jsem s několika kapelami, takže stále hledám nové písničky, které se snažím naučit, dobře pochopit a pak zahrát.

A podle všeho se učím psát i beletrii. To je úplně nová dovednost. S knihou The Apollo Murders mám obrovský úspěch, je to bestseller číslo jedna v několika zemích. Euromedia pracuje na českém překladu, měli by ho mít k dispozici v květnu 2023. Jen ještě nevím, jak knihu v češtině pojmenuji.

Vždycky si dávám výzvu zkusit udělat něco, co zní zajímavě, a pak zjistit, jestli se mi podaří získat všechny fyzické i psychické dovednosti, abych to udělal dobře.

Jaká ta kniha je? Má blíže ke stylu Doyle a Christie, tajemná až do samého konce, nebo je to spíše alternativní historie jako seriál For All Mankind od Applu?

Je to akční thriller z alternativní historie posazený do roku 1973. Asi nejbliže má možná ke knihám Roberta Ludluma nebo Fredericka Forsytha, jako je Den pro Šakala, nebo třeba k Honu na Rudý říjen od Toma Clancyho.

Asi 90 % událostí v této knize se skutečně stalo a více než polovina postav v knize jsou skuteční lidé. Je to stoprocentně věrohodný sled událostí, ale také tam čtenář získá ohromné množství informací z první ruky o vesmírných letech. Myslím, že každý, kdo má trochu zvědavou povahu, si The Apollo Murders užije.

Co je podle vás nejchytřejší a nejloupější věc, kterou lidstvo v nedávné historii udělalo?

Je nás téměř osm miliard, takže na osobní úrovni denně posouváme hranice obou těchto věcí. Kolektivně jsme udělali obrovský pokrok ve zlepšování kvality života lidí na celém světě.

Když se podíváte jen na období posledních dvou set let, tak v roce 1820 umíralo padesát procent všech lidí ještě v dětském věku. Dnes je úmrtnost dětí téměř na nule. V současné době je neobvyklé, aby v některé z vyspělých zemí světa zemřelo dítě. To je obrovský úspěch využití intelektu.

V roce 1820 také žilo devadesát procent světa v naprosté chudobě, teď je to jen deset procent. Ve velmi krátké době jsme tedy radikálně zlepšili kvalitu lidského života a individuální lidské příležitosti. To považuji za velký triumf a výsledek inteligence.

Jakou nejloupější nebo nejméně inteligentní věc jsme udělali? Myslím, že to jednoznačně byly globální války na začátku minulého století. Kdo si mohl myslet, že nejlepší způsob, jak vyřešit vzájemný konflikt, je zabít

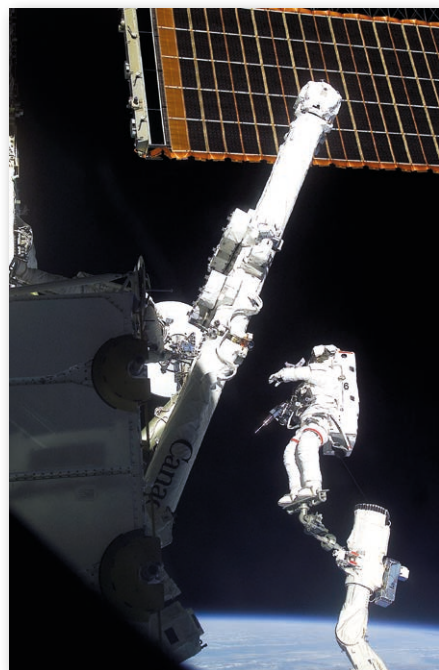

foto: NASA

foto: NASA

foto: NASA

70 milionů bližních... Idiotštější chování než řešení neshod několikanásobným masovým vražděním mě nenapadá. Ne že by to bylo nečekané. Je to součást našeho chování. Šimpanzi dělají totéž. Ale to nás, jakožto údajně nejinteligentnější bytosti na Zemi, neomlouvá.

Myslím, že to jsou skvělé příklady. Měl jste během své kariéry astronauta možnost realizovat i vlastní nápady, nebo jste pracoval jen na projektech a nápadech jiných?

Jako astronaut jsem sloužil 21 let. Pomáhal jsem vynalézat lety do vesmíru. Pracoval jsem na tom každý den. Pomáhal jsem vytvářet displeje, neustále jsem měnil postupy. Pracoval jsem na všelijakých vozidlech. Spolupracoval jsem s vědeckými na stovkách různých typů experimentů. Celý obor letů do vesmíru jsme vytvářeli jako součást obrovského týmu lidí. Takže existují tisíce příkladů, kdy můj příspěvek změnil to, co se stalo, a je součástí odkazu kosmických letů. Nejsme automaty. Jsme kreativní lidé, kteří jsou součástí celého velkého procesu. Proto je to práce zajímavá, náročná i zábavná a proto jsem to dělal přes dvacet let.

Můžete jmenovat jeden nejprínosnější výsledek vaší práce?

Hubbleův teleskop je čistě výsledkem lidského intelektu. Řekl nám, jak starý je vesmír, a ukázal nám planety kolem jiných hvězd. Díky němu už víme, že Země zdaleka není ve vesmíru jedinečná. Je to největší dalekohled, jaký jsme kdy postavili, a obrovský podíl na tom měli astronauti a lety člověka do vesmíru.

V letech 1999–2000 jsme také za pouhých dvanáct dní zmapovali celý svět pomocí trojrozměrného radaru, díky kterému jsme

mohli mapovat i hloubku a výšku terénu a objektů, nejen polohu. Zmapovali jsme celý svět za méně než dva týdny, což se nikdy předtím nepodařilo, a nyní se to stává nesmírně užitečným nástrojem pro všechny na Zemi.

A takových příkladů bych mohl jmenovat nespočet.

Když se vám nakonec splnil váš dětský sen stát se astronautem, jak těžké pro vás bylo najít nové sny a cíle pro svůj život?

Nikdy jsem neměl jen jeden sen. To by bylo zvláštní. Pořád mám spoustu míst, kde jsem nebyl, věci, které jsem nedokázal, a věci, které mě nesmírně zajímají a o kterých nic nevím. Třeba jak napsat knihu? Jak složit písničku? Jak učit na univerzitě? Jak řídit firmu? Jak rozjet startup, aby se z nápadu stal úspěšný podnik? Jak řídit představenstvo velké veřejné společnosti? Jak zpívat v harmonii? Jak funguje lidské tělo? Jak prodloužit zdravý život člověka? A jak můžeme udržitelným způsobem zajistit co nejlepší kvalitu života co největšímu počtu lidí? Existuje obrovská bezedná studnice záhad a problémů k řešení a mě všechny fascinují. A kromě toho jsem létal ve vesmírné lodi.

Největším omezením, které kdy máme, jsou hranice, které si sami stanovíme, nebo věci, kterých jsme se vzdali. Podle mě je nejlepší zůstat zvědavým a inspirovaným, mít ve svém životě nejrůznější cíle a pak neustále pracovat na tom, abyste změnili, kým jste jako jednotlivci, a mohli se tak k dosažení svých cílů stále více přibližovat. To je samotná podstata života.

Kdybyste mohl sám sobě poslat krátkou textovou zprávu do minulosti, jaká by byla?

Celý svůj dosavadní život jsem byl soustředěný a optimistický, i když jsem narážel na zdánlivě nepřekonatelné překážky. Když se v lednu 1986 rozpadl Challenger, myslím jsem si, že se tím rozplynul můj vesmírný sen. Ale nic není nikdy tak dobré ani špatné, jak se na první pohled zdá. Je důležité si uvědomit, že život je dlouhý.

Takže kdybych si mohl poslat vzkaz, asi by to bylo, abych si uvážlivě vybíral, koho mám ve svém životě. Protože lidé kolem vás jsou klíčoví pro úspěch či neúspěch, kterého dosáhnete. Lidé, kteří ve vás věří. Lidé, kteří jsou pro vás výzvou. Lidé, kteří vás učí.

Znám jednu písničku, ve které je krásný verš: „Ztratil jsem pár přátel, které bylo třeba ztratit“. To je pro spoustu lidí tak trochu nepříjemná myšlenka. Myslím, že kdybych si mohl poslat vzkaz, a to do jakékoli fáze mého

Odkazy:

Oficiální webové stránky Chrise Hadfielda: chrishadfield.ca

Chrisův životopis na stránkách Speakers' Spotlight: speakers.ca/speakers/chris-hadfield

Stránka o Chrisovi na Wikipedii: wikipedia.org/wiki/Chris_Hadfield

Chrisova verze písně „Space Oddity“: youtu.be/KaOC9danxNo

Chrisova přednáška na TED: youtu.be/Zo62S0ulqH4

Vydavatelský plán Euromedia: edicni-plan.euromedia.cz

Wordle: www.powerlanguage.co.uk/wordle

života, bylo by to upozornění, abych si všiml, že úspěch je jen velmi zřídka individuální. Většinou je plodem vlivu mnoha dalších lidí. Abych si neustále uvědomoval, kdo mě v životě provází, a hledal lidi, kteří mě inspirují, umožňují mi věci a tlačí mě kupředu. Myslím, že toto by bylo nejužitečnější poselství, které bych si měl připomínat celý svůj život.

Co byste na závěr vzkázal mensanům?

Pokud jste schopni vstoupit do Mensy, pak máte míru svých duševních schopností černou na bílém. Narodili jste se s darem a je na vás, abyste se rozhodli, jak ho rozbalíte. Samotná mentální kapacita není zárukou ničeho, je to stejné, jako kdybyste byli nejsilnější člověk na světě, nejvyšší, nebo nejrychlejší běžec. Skutečnou otázkou nyní je, co s ní uděláte. Jak ji použijete a využijete, jak ji budete rozvíjet a učit se.

Pouhé hrubé schopnosti nejsou totéž co prokázané schopnosti. Představte si, že by Usain Bolt nikdy v životě neběhal, přestože je rychlejší člověk než kdokoli před ním. Co kdyby prostě nikdy nezačal běhat? Přestože jeho tělo bylo nesmírně schopné, musel celý život pracovat, aby se dostal na úroveň nejrychlejšího člověka na světě.

U členů Mensy je to podobné. Narodili jste se s velkou schopností duševních výkonů. Skutečnou výzvou je nyní to, jak budete trénovat, učit se a studovat, dělat chyby a zrychlovat a zlepšovat se, abyste mohli své hrubé schopnosti posunout na hranici svých možností a skutečně je využít k dosažení věcí, kterým věříte. Podle mě je jedno, s čím se narodíte, důležité je, co s tím uděláte.

Pokud máte to štěstí, že jste členem Mensy, pak máte prokázanou hrubou schopnost něco dokázat. Tak vyrazte ven a dělejte s ní velké věci! Protože nejenže to bude lepší pro svět, ale bude to nekonečně lepší i pro vás.

Díky moc, Chrisi, vážím si toho, že jsem si s Vámi mohl popovídat.

Bylo mi potěšením.

Z Mensa gymnázia

Vážení čtenáři, dovolujeme si vás opět informovat o tom, co se děje na naší škole a jakých úspěchů dosáhli naši současní žáci i absolventi.

Seriál o úspěšných absolventech pokračuje – Hanka Večeřová

Hanka Večeřová, která maturovala v předloňském školním roce, se již na škole věnovala biologii. Nyní se v rámci pomaturitního studia věnuje výzkumu, o kterém vyšel ve vědeckém časopise článek, jehož je Hanka spoluautorkou (viz mensa.click/mn). My přejeme Hance soustu dalších vědeckých úspěchů a děkujeme za pochvalu, že jsme jí tak trochu i my pomohli vybrat životní dráhu.

Účast naší šampionky na světovém šampionátu v mezinárodní dámě – Jana Schmidová

Naše šampionka v mezinárodní dámě Jana Schmidová ze sekundy byla na Mistrovství mládeže v polské Szklarske Porębě, kde reprezentovala ČR v kategorii dívek do 13 let. Konkurence byla tvrdá, navíc se denně hrálo i několik hodin. Ale Jana se bojovala jako lev a nelenila ani po odehraných partiích, kdy si ještě odskočila se spolužačkou ze školy řešit na dálku šifrovací hru Brloh. To bylo poměrně komplikované, neboť kromě sněhu v Polsku padala i wifi. Po týdnu tvrdé dřiny hurá domů – Jana se sice neumístila dle svých představ, ale co by někteří za tato místa na MS dali (26. a 28. místo). Ale určitě to Janě přinese další nakopnutí do práce a rozhodně to stálo za to, atmosféra byla prý nepopsatelná. My moc gratulujeme a přejeme hodně dalších úspěchů!!!

Mikulášská besídka – patroni pro primu

Když na naši školu nastoupí noví primáni, studenti z vyšších ročníků se každého z nich ujmou jako jejich ochránci, patroni. Pomáhají jim pak se vším možným a nemožným minimálně po celou primu, někdy i déle, a nezdíka se z nich dokonce stanou celoživotní přátelé. Patroni také pro své svěřence připravují různé akce. Jednou z nich byla i Mikulášská besídka, kdy primáni od patronů dostali drobné dárečky od anděla i pokárání od čerta.

Maraton psaní dopisů – Amnesty International

Při příležitosti Mezinárodního dne lidských práv se studenti sekundy zapojili do akce Maraton psaní dopisů pořádané společností Amnesty International. Hodina probíhala tak, že si žáci přečetli příběhy vybraných nespravedlivě uvězněných a pak na jejich obranu psali dopisy proti bezpráví podle toho, kdo jim byl sympatický. Pro své dopisy si vybrali buď kluka z Běloruska, aktivistu z Guatemaly, nebo novinářku z Číny. Dopisy budou hromadně odeslány. Více o akci na maraton.amnesty.cz.

Fyzikální Náboj – 3. místo v ČR!

Po dlouhé době se naše škola zúčastnila Fyzikálního Náboje. Jde o celorepublikovou týmovou soutěž. Soutěžilo se ve dvou kategoriích – Junioři a Senioři. V obou kategoriích jsme měli po jednom týmu. V kategorii Junior se na celkovém 3. místě z 60 týmů z ČR umístil tým ve složení V. Kadeřábek, J. Strmiska, Z. Vávra (všichni sexta), V. Procházka a J. Slíva (oba kvinta). Ve srovnání se školami především ze Slovenska a Maďarska to stačilo celkově na 11. místo ze 157 týmů. V kategorii Senior se tým ve složení M. Truksa, V. Tvrdík, D. Černík, B. Swart (všichni septima) a K. Pravda (oktáva) umístil v rámci ČR na 21. místě z 54 týmů (viz mensa.click/naboj). Ve srovnání s týmem juniorů jde sice o slabší výsledek, přesto máme z výsledku radost a oběma týmům moc gratulujeme!!!

Den otevřených dveří – 1. 12. 2021

Letos jsme se všichni těšili na to, že Den otevřených dveří proběhne již normálně prezenčně. Učitelé si připravili skvělé ukázkové hodiny, průvodci z řad dětí se těšili na nové žáčky, kterým budou moci povídat o naší škole. Bohužel těsně před jeho konáním se velmi zhoršila situace s počty nakažených, proto jsme se rozhodli chránit jak naše žáky a učitele, tak i uchazeče

o studium, a narychlo jsme změnili formu na online. I tak se stalo, že 4 rodiče uchazečů tuto informaci přehlédli. Protože jsme je nechtěli poslat domů, flexibilně jsme zareagovali a za přísných hygienických opatření je přeci jen provedli po škole, předali jim informace o přednostech naší školy a přijímacím řízení a dokonce i nečekaně vstoupili do některých hodin, kde se bylo na co dívat, i když nebyly připraveny jako ukázkové. Ti, kteří se zúčastnili online, si také poslechli informace o škole, a aby nebyly ochuzeni o ukázkové hodiny, natočili jsme pro ně některé hodiny alespoň na kameru a zveřejnili je na webu školy. A aby neměli rodiče a děti informace jen od vedení školy, bylo druhý den připraveno i povídání s našimi studenty. Všechny děti i rodiče, kteří se zúčastnili, byli velmi milí a my doufáme, že se jim naše škola líbí a že se s nimi potkáme při přijímacím řízení. A za všechny si dovoluujeme zveřejnit jeden

pochvalný e-mail nejmenované účastnice Dne otevřených dveří:

„Dobrý den, paní Fatrová,

velice děkuji za vaši dnešní on-line prezentaci školy. Byla jsem již na pár představeních škol, žádné z nich tedy nebylo on-line, ale musím říct, že to, co se Vám za hodinu povedlo předat zájemcům, bylo moc příjemné, zajímavé, velice strukturované, přínosné a hlavně, že z vás číselo nadšení pro Vaši práci a skutečně hluboký vztah k dětem studujícím na Mensa gymnáziu a upřímný zájem o jejich rozvoj. Věřím, že se studenti u vás mají skutečně skvěle. Těším se na zítřejší on-line setkání se studenty.

I kdybychom na vaši školu nakonec nepodali přihlášku, nebo syn by nebyl akceptován, budu předávat dál při diskuzích se známými jenom ty nejlepší reference.“

Předání příspěvků z Nadačního fondu Matyáše Kosíka

Na základě rozhodnutí správní rady Nadačního fondu Matyáše Kosíka byl všem obdarovaným předán příspěvek z Nadačního fondu. Bohužel vzhledem k nemoci patronky fondu Báry Hrzánové se této role ujala ředitelka školy Mgr. Magda Kindlová. Všem obdarovaným gratulujeme a budeme se těšit na další žádosti o příspěvky za mimořádné úspěchy. Jména a částky pro obdarované jsme uvedli v minulém čísle časopisu a najdete je i na webových stránkách školy (mensa.click/mg) a školní facebookové stránce mensa.click/fb-mg.

— INZERCE —

Mensa gymnázium hledá schopného rozvojového manažera

MENSA
GYMNÁZIUM

Mensa gymnázium v současné době sídlí v pronajatých prostorách, které limitují jeho fungování a rozvoj. Protože se nyní navíc uvažuje o možnosti zřídit mensovní základní školu a mateřskou školu, bylo by ideální, aby vše sídlilo ve vlastních budovách – jakémsi mensovním areálu, kde by bylo možné provozovat i další mensovní aktivity. To vše by samozřejmě vyžadovalo značné finanční a lidské zdroje, jejichž generování je ovšem nad možnosti aktuálního personálu gymnázia.

Proto hledáme schopného člověka, který by se věnoval shánění vhodných prostor (případně pozemku) v Praze, financí a lidí. Nejde o nic nereálného (např. Praha 5 bude mít k dispozici pozemek pro školské zařízení na Barrandově), jde však o potenciálně hodně velký projekt na nejméně 3–5 let.

Vhodnému zájemci, který předloží smysluplný plán postupu, je možné nabídnout menší měsíční mzdu a „success fee“ v podobě podílu na vygenerovaných finančních zdrojích (předpokládáme nutnost 100–200 mil. Kč).

V případě zájmu o bližší informace mne, prosím, kontaktujte.

Roman Kríž, místopředseda správní rady MG
roman.kriz@mensa.cz, +420 603 412 666

Odvaha jít studovat do zahraničí se vyplatí. S financováním může pomoci grant Nadace The Kellner Family Foundation

Sen studovat na zahraniční univerzitě se nyní může zdát vzdálenější než v předchozích letech. I přes různá dočasná omezení, daná reakcí jednotlivých zemí na aktuální epidemickou situaci, však stále lze studovat v zahraničí. Odměnou za vytrvalost a odvahu odejít za vzděláním za hranice České republiky je samostatnost, mezinárodní zkušenosti a rozhled i lepší perspektiva uplatnění se v oboru.

Studentům, kteří plánují zamířit na zahraniční univerzitu v následujícím akademickém roce a počítají v rozpočtu s externími financemi, jsou od začátku února do konce března 2022 otevřeny přihlášky do grantového řízení Nadace The Kellner Family Foundation. Podpora je pro české studentky a studenty bakalářských programů, v zahraničí také nazývané Undergraduate Study, kteří to s cestou za poznáním myslí opravdu vážně.

O své zkušenosti s žádostí o grant i se zážitky ze zahraničních alma mater se podělily dvě stipendistky, Nela Sedláčková a Zuzana Nevjlová, které si vybraly britské univerzity.

Nela Sedláčková:
učitel jí říkal, že nezvládne
ani olympiádu z fyziky, dnes ji
studuje ve Skotsku

Už jako malá holka dělala doma jeden fyzikální pokus za druhým. „Vždy, když jsme šly s mámou nakupovat, prosila jsem, aby mi koupila jedlou sodu. Z té jsem pak na zahradě dělala sopky,“ vzpomíná Nela Sedláčková (20) z Poděbrad a samozřejmě je jí zpětně líto, že mamince při tom tehdy zničila cedník. „Na základní škole mě pak bavila matematika a hlavně fyzika, protože

mi přišlo, že to je matematika aplikovaná na okolní svět. Je to zajímavý obor, který dokáže pomoci lidem a zlepšuje jim život,“ vysvětluje svou fascinaci pro fyziku.

Směr byl tedy jasný – Nela vždy věděla, že se bude věnovat technickým oborům a školní úspěchy to jen podtrhovaly. Ve volném čase studovala, dívala se na videa a učitelka matematiky na gymnáziu Nele odpoledne po školní výuce vysvětlovala komplikovanější příklady. Nela se pak umísťovala mezi nejlepšími v krajských kolech matematické olympiády. Jenže pak se její vysněná cesta za fyzikou začala nečekaně klikatit. Ačkoliv nadšeně jako jediná dívka mezi chlapci dělala domácí úkoly a školní laboratorní práce na olympiádu z fyziky, učitel ji na olympiádu nikdy nepřihlásil. Jeden rok to vysvětloval tím, že se málo snažila, další rok zase Nele do očí řekl, že si myslí, že by to stejně nezvládla. „Vlastně nevím, co si o tom mám myslet. Samozřejmě mě to odradilo, protože jsem viděla, že jsem lepší než ti ostatní kluci, které učitel na olympiádu přihlásil,“ říká dnešní studentka fyziky na skotské univerzitě St Andrews.

Její cestě do Skotska se ale překážky nevyhnuly. Rodiče Nely sice předpokládali, že dcera půjde na vysokou školu, ale téma studia v zahraničí na stole určitě nebylo. „Já jsem si vymyslela, že bych ráda studovala v zahraničí, protože v Česku se v technických oborech a fyzice musíte hned zaměřit na konkrétní obor. V prváku na fyzice se sice všichni učí to samé, aby měli stejný základ, ale už musí být zapsáni v nějakém oboru. To mi vůbec nedává smysl. Ve Skotsku je to lepší, začnete studovat ze široka a teprve ve vyšších ročnících se zaměříte,“ vysvětluje

Nela Sedláčková, proč si vybrala zrovna univerzitu ve Skotsku.

Jenže rodiče měli o Nelu trochu strach, kvůli pandemii se navíc nemohla ani jet podívat na den otevřených dveří a pak ještě ve vzduchu samozřejmě visela otázka financování. „Na univerzitu mě sice přijali už v únoru, ale bylo to podmíněčné přijetí, podmínkou bylo, že budu maturovat na samé jedničky. Byla jsem z toho nervózní. Jenže kvůli covidu mi odsunuli maturitu na červen a já jela na pohovor na grant týden před maturitou. U pohovoru jsem nervozitou nebyla schopná odpovědět na základní otázky. Tak jsem grant Nadace The Kellner Family Foundation nakonec nedostala,“ vypráví Nela o svém prvním neúspěchu při hledání financování pobytu v zahraničí. Maturitu pak složila na samé jedničky, bylo jí zrovna 18 let, a tak dostala vyplaceno stavební spoření. „Rozhodla jsem se se financovat si první ročník ve Skotsku na univerzitě těmito penězi. Ne, že by mi rodiče bránili, ale úplným nadšením také neoplývali. Nakonec jsme se dohodli, že když si myslím, že to zvládnu, tak mohu odjet. A já byla přesvědčená, že ukážu, že to dokážu,“ říká Nela. Začala si přivydělávat doučováním fyziky pro školáky. „Když něco umím vysvětlit jiným lidem, tak se to určitě hodí i do budoucna. A funguje to dobře i online, když nemůžete pokusy dělat na živo, tak je pustím z youtube,“ říká Nela, která tak první ročník na univerzitě St Andrews financovala sama. A ukázala, že to dokáže.

Po roce podala znovu žádost a tentokrát již získala grant od Nadace The Kellner Family Foundation, se kterým teď ve Skotsku studuje dál. „Zlepšila jsem se hodně v angličtině. Mám nespočet nových kamarádů od Kalifornie až po Indii. Všichni kolem tu jsou velmi pozitivní, jdete po ulici a cizí lidé se na Vás smějí. Já jsem také určitě daleko pozitivnější, než jsem bývala v Česku. A také jsem daleko sebevědomější, než jsem bývala,“ shrnuje dvacetiletá Nela Sedláčková, jak jí osobně změnil první rok a půl pobytu v zahraničí. Nový je pro ni i způsob výuky, se kterým se na gymnáziu v Poděbradách do té doby nesetkala: „Profesor se vás neustále něco ptá. A pak také chce, abychom se ptali my jeho. To je mnohem těžší. Vymyslet dobrou otázku je daleko těžší než vymyslet dobrou odpověď. To vás naučí víc. Na druhou stranu se tedy nelpí na tom, abyste vše řekli správně. Když řeknete něco špatně, tak se na vás učitelé nenaštvou, ale je to příležitost si to zopakovat a do vysvětlit to.“

Zuzana Nevjyelová:
jak se dostat na Cambridge?
Stačí mít kuráž a neučit se
jen fakta

Vyrostla ve Zlíně a pohybovala se jen po městě. „Když jsem měla jet za kamarádkou do blízké vesnice, strašně jsem se bála,“ přiznává Zuzana Nevjyelová (20), která dnes sama létá po Evropě a organizuje samostatně vše potřebné. Život jí změnilo, když získala grant od Nadace The Kellner Family Foundation a odjela studovat archeologii do Cambridge. „Po roce v zahraničí jsem samostatnější a sebevědomější. I když jsme dřív s rodiči cestovali po Evropě, vždy se o vše postarali. Ani jsem tolik nemluvíla s tamními lidmi, vše překládal tatka,“ přiznává. Dnes má přátele z celého světa.

Ve druhé třídě na základní škole se účastnila projektu o českých kráľích a tehdy jí to zaujalo tak, že se všechny začala učit nazpaměť. Od té doby jí zájem o historii už nepustil, jen se postupně přesunoval stále hlouběji do minulosti. „Archeologie je nakonec to, co mne nejvíc zajímá. Nejlepší je, že se obor dá spojit s pohybem na čerstvém vzduchu,“ říká Zuzana Nevjyelová. Nejprve to vypadalo, že bude studovat archeologii v Česku, ale pak se na studentském veletrhu dozvěděla, že existuje možnost jít studovat do zahraničí a získat grant na pokrytí části nákladů se studiem spojených. Při zvažování pro a proti nakonec zvítězilo praktické zaměření studia v Británii. To na českých univerzitách většinou chybí. „V Česku je celé studium spíše teoretické. Na Cambridge je praxe

součástí studia a vykopávky patří dokonce i k závěrečné známce. Také se mi líbilo, že se tam klade větší důraz na samostatné přemýšlení,“ vysvětluje Zuzana, proč nakonec podala přihlášku na Cambridge a dodává, že v archeologii celkově neexistuje tak široká možnost pozdějšího pracovního uplatnění, a tak mohou praktické zkušenosti být velkou výhodou.

„Mám pocit, že se tak nějak automaticky u nás předpokládá, že půjdete studovat na českou univerzitu. U některých mladých lidí, které znám, je zádrhel u rodičů, kteří je nechťejí pustit, protože očekávají, že děti budou jezdit na víkendy domů. A to je škoda, takové vzdělání je úžasná příležitost, rozšířili by si obzory a později by z toho těžili,“ myslí si Zuzana Nevjyelová, která tvrdí, že univerzita v Cambridge je sice prestižní, ale určitě by se na ni mohlo dostat více Čechů, kdyby se o to jen pokusili.

V budoucnu by Zuzana Nevjyelová chtěla pracovat v Egyptologickém ústavu v Praze a z Anglie tam přivést své kontakty a zkušenosti.

The Kellner
Family
Foundation

POHODA

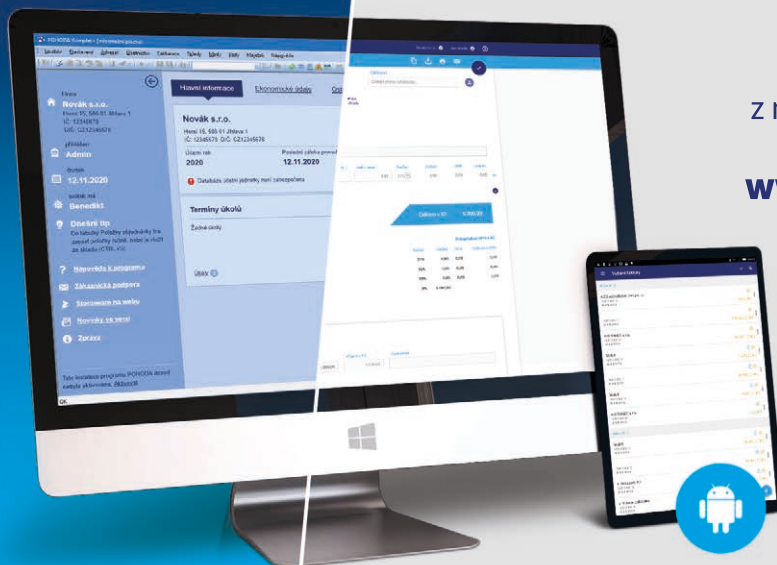
Ekonomický software

mPOHODA

mobilní fakturace a prodej

Ideální
pro komplexní
zpracování účetnictví
a daňové evidence

www.pohoda.cz

Aplikace, se kterou
vystavíte doklady
z mobilu nebo tabletu

www.mpohoda.cz

Tvůrčí psaní v Mladé Boleslavi

PhDr. Adam Krupička, Ph.D., foto: archiv školy

Akademie literární kreativity byla založena 16. 11. 2019 v Litoměřicích jako volné a neregistrované uskupení slovesných umělců, estetiků a lingvistů. Cílem společnosti je rozvíjet literární kreativitu v České republice pomocí soustavného studia literatury, jejích zákonitostí a popularizace spisovatelského řemesla, zejména ve školním prostředí.

V tomtož roce se začala scházet hrstka studentů a studentek nad kreativními úlohami v pravidelném semináři na Gymnáziu Dr. Josefa Pekaře v Mladé Boleslavi, kde působí lektor Akademie PhDr. Adam Krupička, Ph.D., jako vyučující českého jazyka a literatury.

Období distančního studia od března do června 2020 nepřineslo útlum, naopak – kroužek přenesený do on-line prostředí virtuální učebny zaznamenal neobvyklý zájem, vzrostl počet aktivních autorů a autorek reagujících na pravidelně zveřejňovaná tvůrčí zadání (v současnosti Akademie literární kreativity sdružuje 32 žáků a studentů napříč všemi ročníky gymnázia).

Po opětovném nástupu do prezenční výuky v roce 2020/2021 se pak již aktivity kroužku ustálily na kombinaci distančního tvoření v domácím prostředí s osobním setkáváním na monotematických lekcích k daným problémům literární činnosti (tzv. mistrovské lekce). K 1. 10. 2021 byl rovněž spuštěn oficiální web Akademie literární kreativity (mensa.click/mp), kde čtenář nalezne informace o činnosti školního kroužku. Samozřejmě součástí internetových stránek jsou pak blogy všech literárně aktivních studentů Gymnázia Dr. Josefa Pekaře, kde jsou zveřejněny jejich nejlepší texty.

Nad pedagogickou činností Akademie převzala patronaci Asociace spisovatelů, a Gymnázium Dr. Josefa Pekaře se tak stalo její první partnerskou školou (od roku 2021). V budoucnu by v rámci tohoto partnerství měla Asociace vysílat své členy, profesionální spisovatele a spisovatelky, jako hosty Dnů literární kreativity pořádaných na gymnázium v souvislosti s výročími upomínajícími nejslavnějšího absolventa – básníka Františka Gellnera.

Aktivity kroužku v loňském školním roce vyvrcholily předáváním Cen Akademie literární kreativity (28. 6. 2021). Devět nezávislých hodnotitelů (z řad pedagogů, vedení školy, ale i studentů, laických čtenářů a odborníků) vybíralo čtyři vítěze ze šestnácti textů, které na ocenění nominoval vedoucí semináře. Texty byly rozřazeny do čtyř samostatných kategorií podle svého zaměření a obsahu: Poietikos (za objevný literární experiment), Katharsis (za text, který nejlepším způsobem zachycuje lidské emoce a pomáhá vnitřnímu očištění čtenáře), Noéma (za text, který čtenáře obohacuje v oblasti poznání) a hlavní kategorie Aisthetikos (za text dokládající vysokou estetickou úroveň literární kvality). V každé kategorii byl jeden text vybrán jako vítězný.

Pro druhý ročník tohoto literárního ocenění se podařilo získat velice reprezentativní

porotu. Bude ji tvořit „Devět hrdinek“, žen, které významným způsobem zasahují do kulturního, vědeckého a společenského života v ČR (např. laureátka ceny Magnesia Litera za debut roku, nositelka ocenění Sestra roku, organizátorka akce Maraton dopisů ze společnosti Amnesty International ČR, iniciátorka hnutí Nemusíš to vydržet, debutující zpěvačka, olympionička a další). Jednotlivé porotkyně jsou vybírány jako kariérní i morální vzory hodné následování. Dlouhodobým záměrem organizátorů ocenění pak je, aby každý ročník cen měl jiné složení poroty, které by odráželo nejdůležitější podněty ve společnosti, a přispívalo tak k navození diskuze o tom, kam česká kultura a společnost směřuje.

Ze soutěžních příspěvků:

Tanečník

Kristýna Prchlíková

V prstech svíral lem sportovního trička. Kdyby to jen trochu šlo, jistě by na něm umotal uzol. Po vzpřímených zádech mu stékaly kapky potu a nervózníma očima tékal po sále. Přijde vůbec? pomyslel si. Dál žmolal lem a rukávem se pokusil otřít orosené čelo. Už mokré rukávy bohužel neposloužili, akorát mu nad obočí přilepil pár pramínků světlých vlasů.

Trenér kroužil kolem jako sup čekaje na svou kořist. Chlapcova očka mimoděk vzhledla a srazila se s drsným pohledem ledově modrých panenek. Jako by neznámá síla podlomila tanečnickovi kolena. Před pádem ho zachránili dveře. Klika cvakla a dovnitř nakoukla hlava černých kudrlin.

„Přece jen jsem vás našla!“ vykřikla radostně. „Jsem Anka, ty musíš být Petr. Jsi vyšší než já! Výborně! Začneme už dnes?“ Chrlila slovo za slovem, větu za větou. A malému chlapci spadl kámen ze srdce. Jen v zádech – tam pořád cítil ony dvě přísné, ledové oči.

...

...slow, quick, quick, slow... Pata! Špička! Špička! Pata! Rozléhala se sálem slova ostrá jako šlehaní bičem. Anka se neusmívala. Netančila. Chlapci po tvářích stékaly slzy a hrud se otřásala v rytmu přerývaných nádechů. Kotníky po hodinách skákání bolely tak, že ho sotva udržely. I přes to. Nebyl schopen položit chodidlo na parket správně. „Jak jen jsem neschopný,“ vyčítal si.

...

Tváře mu zrudly. On vyhrál! I když uvnitř skákal radostí, ostych mu dovolil jedině. Otočil se na Anku, galantně jí nastavil rámě a pomalým, nejistým krokem vyrazili vstříc

porotě. Rozhlížel se kolem, jako by snad pořád nevěřil, že medaile v ruce rozhodčího bude za pár chvil jeho. Bloudil očima davem, až nakonec zachytil pohled těch očí. Už se málem začal třást, ale včas to ovládal. Dnes je můj šťastný den, kdy sny se plní! Problémy teď neexistují, pomyslel si.

...

„Individuál“ – jen to slovo slyšel a jímala ho hrůza. Sám s trenérem na tom velkém sále plném zrcadel. Jak moc to nesnášel. Položil ruku na kliku a třikrát se zhluboka nadechl. S otevřením dveří se kolena začala třást. Rychle za sebou zavřel a napotřetí rozklepanými prsty utáhl tkaničky bot. Pozdravil trenéra a se spuštěním hudby začal tančit. Zavřel oči. Hudba mu proudila tělem, nohy opakovaly kroky nacvičené hodinami tvrdé dřiny.

A v tom to přišlo. Ten hlas. Opět křičel. „Jsi neschopný! Propni ta kolena! Jsi moc tlustý, vlastní nohy tě neunesou!“ Přišla první rána. Zasáhla přesně. Maličký chlapec padl doprostřed sálu – jako už tolikrát. Drobné ručky se snažily chránit tvář, po které se koulely slzy jako hrachy. Nepřemýšlel, jen doufal, že to všechno jednou skončí. A jeho rty neslyšně šeptaly.

I přesto Tě miluji.

Plameny

Kateřina Stránská

Opět se probudila na tom stejném místě. Uvězněná. Až na jedinou malou škvíрку sem nepronikalo žádné světlo. Právě z toho malého zdroje naděje sem v tu chvíli procházela načervenalá zář. To ji trochu uklidnilo. Tak krásný to musí být pohled, jak za obzorem vychází slunce a pohrává si s barvami nebes. Tolik toužila po tom znovu to spatřit. Vidět obyvatele vesnice, kteří si radostně zpěvovali při orání polí. Jak se asi teď mají? A jak se má on? Tolik toho spolu zažili, a přeci se zdálo, že toho bylo málo. Chtěla ho znovu vidět. Ne, potřebovala ho znovu vidět. Ale proč?

Rudá záře naplňovala svět. Nic jiného tu není. Jen ta krutá barva plížící se smrti. Plameny. Všude jen plameny a lidé, kteří se jim marně snažili čelit. Byly nelítostné. Ničily vše, co jim přišlo do cesty. Něco tak krutého přesto bylo impozantní. Na tom pohledu bylo něco až poetického. Krásného. Mohl myslet na to, jak se zachránit. Jak pomoci těm ostatním, kteří ztráceli život v téhle již prohrané bitvě. Ale ne. Myslel na ni. Je v pořádku? Je vůbec naživu? Nenáviděl se za to, že ji opustil, když ho potřebovala nejvíce. A ten pocit, co ho doháněl k šílenství. Jenže co to bylo za pocit? Snad vina, že je nechal ji odvést. Ale tu cítil a věděl o tom. Tak co byl tento hřejivý, ale zároveň tak nepřijemný pocit? Musí ji najít.

Co když na ni už zapomněl? Chtěla to tak, moc si to přála, ale na druhou stranu se toho obávala. Nechtěla, aby to tak bylo. Nebo vlastně ano? Byla tak zmatená svými vlastními pocity, snažila se je zahnat, jenže v tom chladu a tmě nemohla myslet na nic jiného. Co to bylo za pocit? Ten, který chtěla celou svou duší přijmout, ale zároveň se ho bála. Proč se tak cítila? Proč?

Rozhodl se. Ztratil všechnu naději. Jestli dnes večer zemře, bude to s ní. Musí ji najít. Běžel. Všude kolem byly slyšet žalostné výkřiky umírajících. On ale i přesto stále běžel. Nevěděl kam. Jediné, co věděl, že ji musí najít. Musí. Rudá barva plamenů a krve trpících lidí ho zaslepovala. Jeho plícím chyběl vzduch. On ji ale musí najít. Musí.

Tam venku muselo být tak krásně, jen ona tu byla zavřená. Tíha jejího bolavého srdce jí znemožňovala jakýkoli pohyb. Byla tak bezmocná. Tak slabá. Už ani tyhle myšlenky ji nepřinutily cítit něco jiného než to dotěrné šimrání, které nedokázala pojmenovat. To, co cítila, když její myšlenky utekly zase zpět k jejímu světu, do bezpečí. K němu. Ale proč?

Nedokáže to. Zklamal. Opět zklamal. S bolavou hlavou ušel do ohořelé trávy. Už neměl sílu. Přestal se bránit tomu pocitu, nechal jej, aby jím prostoupil. Zavřel oči a myslel na ni. Pocit se zvětšoval, sílil. Srdce bušilo. Rázem otevřel oči a prudce

se zvednul. Pochopení se mu odráželo ve výrazu. Dech mu zrychlil. Už to pochopil. To nebyla vina, ba ne. Nebyla to slabost, právě naopak. Byla to láska.

Ten zvláštní pocit přidával na intenzitě. Ucítila mírné bodnutí ve svém srdci. Lekla se toho. To ji osláblo, tak tomu nechala volný průchod, jen na chvíličku. Událo se to tak rychle. Pochopení. Úleva. Stesk. Bolest. Konečně to pochopila. Byla to láska.

Vůbec si nepamatoval, že by se někdy cítil slabě. Byl plný sil, odvahy... naděje. Naděje. Mírně s ním něco škusblo. Ze srdce jako by se mu stal kompas. Věděl, kde ji najde. S nově nabranou silou vyrazil podle kompasu vpřed. On ji najde. Budou spolu.

Je daleko, ale blíží se. Přesně věděla, kde je. Jde ji zachránit. Znovu ho uvidí. Znovu se shledají. Budou spolu.

Prodíral se hořícími keři a stromy. Nevnímal okolí, byl zaslepen. Ovšem ne krvavou září plamenů, ale láskou. Vše jiné mu bylo jedno, jen jí potřeboval být nablízku. Cítí ji. Cítí, že se k ní blíží. Už jen posledních pár chvil a znovu se shledají.

Radost a poznání ale vystřídalo něco jiného. Strach. Východy slunce netrvaly tak dlouho. Bylo by to krásné, to ano, bohužel to tak ale není. Když se po dlouhých hodinách posadila, zjistila, co se děje. Ve světě tam venku se dělo něco špatného. Svět sužovaly plameny. Rudé, smrtelné plameny. Plíce ji bolely. Celé její tělo bylo nasáklé kouřem. Dusila se.

Něco je špatně. Tím není ani zdaleka to, že vše kolem něho hořelo. Něco bylo velmi špatně. Spojení jejich srdcí zakolísalo. Strach byl tak silný a nečekaný, přimělo ho to přidat. Byl blízko. Musí to vydržet. V tu chvíli to uviděl. Malou boudu s těžkými, kovovými dveřmi. Spojení sálalo odtamtud. Ale sláblo. Vyrazil ke dveřím a snažil se je otevřít. Marně.

Slyšela ho. Cítila ho. Přes všechnu bolest vstala a dotkla se dveří. On je na druhé straně. Tak blízko, přitom tak daleko. Snažil se dveře otevřít. Marně. Pak nastalo ticho. Nevěděla, co se děje, bála se. Vzduch jí z plic dočista zmizel, když s tou známou bolestí upadla zpět na zem. Necítila nic, jen kouř.

Zevnitř jeho srdce se ozvala rána. Prasknutí. Ona umírá. Chtěl to vzdát. Zemře jí nablízku. To by mělo stačit. Prostě nechá plameny, aby ho spolkly i s okolním světem. Jenže pak uviděl klíč. Z jeho pozice byl jasně vidět, jak je schovaný pod větví. Ta byla v zajetí plamenů, ale on to ignoroval. Držel klíč ve spalených prstech. Jen aby vydržela i ona. Odemkl dveře a spatřil ji tam. Jak tam leží. Bez sil. Visela na posledním vlásku života. Ale držela se ho pevně. Vzal ji do náručí a vynesl ven. Otevřela oči. Když ho spatřila, celé se rozjasnilo. Znovu se shledali. Byli spolu.

Ruku v ruce leželi na zemi. Nemuseli nic říkat. Oba to věděli. Svůj osud. Mlčky sledovali kouřem zašedlé nebe a čekali, až si pro ně přijde smrt. Taky že přišla. Pak už jen...plameny.

Mensa a intelligence v médiích

připravil: Stanislav Wolf
stanislav.wolf@mensa.cz

Všimli jste si článku o Mense nebo intelligence?
Prosím, zašlete odkaz na adresu
redakce@mensa.cz

■ Mensa

Logická olympiáda se Emmě Knorové vydala. Byla třináctá z tisíce soutěží! | [Rakovnický.Denik.cz](#), [mensa.click/mq](#)

■ Nadané děti

Možná máme doma talent. Jak poznáte nadané dítě a jak jeho potenciál smysluplně využít? | [Lidovky.cz](#), [mensa.click/mr](#)

Nadané děti budou hledat už v předškolním věku, vzdělávat chtějí i učitele | [iDnes.cz](#), [mensa.click/mt](#)

Inkluze měla být přínosná pro všechny. O nadané či sociálně slabé však umějí pečovat jen některé školy | [Zpravy.Aktualne.cz](#), [mensa.click/mu](#)

„Postupně se mění i přístup veřejnosti. Inkluzi už média nepodávají jen jako problém, který je potřeba rychle zarazit, aby se z fungujícího školství zachránilo, co se dá,“ pokračuje Machalík. Dodává ale, že některé věci se zatím změnit nepodařilo. Třeba postavení pedagogicko-psychologických poraden, které dál zůstávají zavaleny žádostmi o přiznání podpůrných opatření, protože se je nepodařilo posílit personálně ani finančně. Některé problémy inkluze přetrvávají od jejího zavedení do dneška. Ve školách podle průzkumu ministerstva školství z roku 2019 chybí až šest tisíc pedagogů, které nahrazují nekvalifikovaní pracovníci. zdroj: [Zpravy.Aktualne.cz](#)

Pomáhat nadaným dětem? Brání tomu i strach, že nás mohou „přerůst“, říká ředitelka nadačního fondu Qiido | [EDUzin.cz](#), [mensa.click/mv](#)

Přílišná pozornost může nadaným dětem uškodit, mají pak strach ze selhání, říká psycholožka z poradny | [EDUzin.cz](#), [mensa.click/mw](#)

Co ukážete, to už umí. Máte doma nadané dítě? | [EDUzin.cz](#), [mensa.click/mx](#)

Jak změřit mimořádný intelekt? Na výsledek testů má vliv rodinné zázemí i sebevědomí, říká expert na psychometriku | [EDUzin.cz](#), [mensa.click/my](#)

Nadané děti budou hledat už v předškolním věku, vzdělávat chtějí i učitele | [iDnes.cz](#), [mensa.click/mt](#)

■ Lidská intelligence

Jaká je Vaše osobní intelligence? | [HRnews.cz](#), [mensa.click/mz](#)

Matky nehloupnou. Jejich mozek může být naopak výkonnější, ukazuje výzkum | [Forbes.cz](#), [mensa.click/n1](#)

■ Mozek

Vnímání odpovídá realitě jen málo. Omylná je i umělá intelligence, zaznělo ve Fokusu Václava Moravce | [CT24.CeskaTelevize.cz](#), [mensa.click/n0](#)

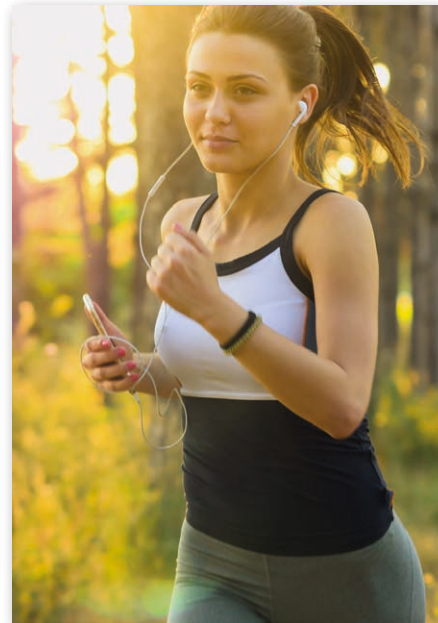
Tělo i mozek mají v zimě útlum. Co s tím? | [Novinky.cz](#), [mensa.click/n2](#)

Ve výzkumu vědci například zjistili, že hladiny mozkové aktivity související s udržováním pozornosti dosahovaly nejvyšších hodnot v červnu, a naopak v prosinci těch nejnižších. Mozková aktivita spojená s pracovní pamětí dosahovala nejvyšších příček na podzim a nejnižší byla okolo jarní rovnodennosti. Čím to je? Naši mozkovou aktivitu ovlivňují dlouhé noci a krátké dny (tedy malé množství denního světla), chladné počasí a snížená hladina vitamínu D v organismu. Mozek se všem těmto faktorům brání tím, že snižuje výkon a přepíná se do tzv. nouzového režimu. zdroj: [Novinky.cz](#)

Denně hrst vlašáků a váš mozek, srdce i klouby zajásají. Zlepší i spánek | [iDnes.cz](#), [mensa.click/n3](#)

Samota mění váš mozek. Mohou se v něm dít zlé věci | [Nedd.Tiscali.cz](#), [mensa.click/n4](#)

Obezita ovlivňuje mozek. S každým BMI bodem nahoru stárne rychleji, popisuje vědec Tomáš Hájek | [Plus.Rozhlas.cz](#), [mensa.click/n5](#)

Běh posiluje mozek. Stačí 10 minut a budete lépe chápat | [Nedd.Tiscali.cz](#), [mensa.click/n6](#)

Izolovaný bolivijský kmen má nejzdravější mozky na světě | [Svetobeznik.cz](#), [mensa.click/n7](#)

■ Přednášky

Zábava pro oko i mozková řečová centra | [Moravská zemská knihovna](#)

Hravá přednáška z cyklu přednášek Používej mozek.

Optické klamy jsou zábavná, matoucí, překvapivá i magická kouzla. Některé iluze vznikají z objektivních příčin v důsledku fyzikálních přírodních dějů, jiné jsou důsledkem únavy našich zrakových receptorů. Snad nejzajímavější jsou kognitivní optické klamy, které vznikají v mozku interakcí přichozích informací s již existujícími předpoklady o světě. [mensa.click/n8](#)

■ Zahraniční

75 rokov MENSY | [ReginaZapad.RVTS.sk](#), [mensa.click/na](#)

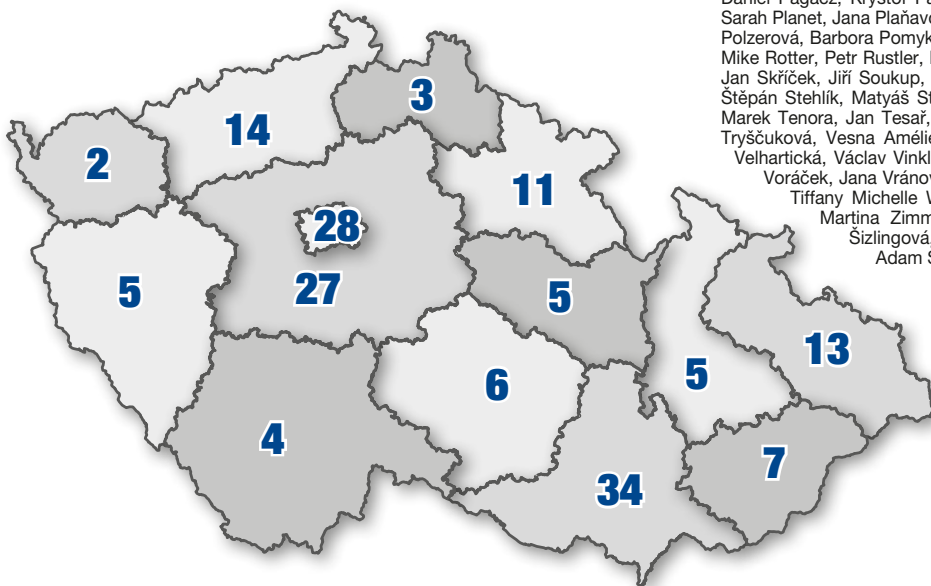
Máte nadpriemerne inteligentné dieťa? Zakladateľka IQ olympiády radí, ako podporiť intelekt | [Forbes.sk](#), [mensa.click/nb](#)

Why Our Brains Love Fake News and How We Can Resist It | [NYU.edu](#), [mensa.click/nc](#)

Vítáme nové členy!

Filip Ammer, Rian Bakeš, Štěpán Balihar, Kryštof Balun, Pavla Balušková, Milada Balážová, Jan Bejček, Jan Binder, Viktorie Blacká, Filip Brabec, Aleš Brhel, Adam Böhm, Michal Chmel, Andrea Chmelová, Klára Chmelová, Antonín Chudoba, Nicolas Cimr, Jiří Czipszer, Klára De Stefanis, Viktor De Stefanis, Martina Dohnalová, Tereza Doležalová, Alena Donné, Matěj Drahoš, Pavel Drápal, Daniel Dvořák, Daniel Dvořák, Jakub Dvořák, Adam Ehrenberger, Lukáš Fencel, Julie Fojtíková, Jaromír Fábry, Daniel Geier, Arnau Gispert Becerra, Bohuslav Graman, Jan Habán, Jakub Had, Adam Henzl, Bonifác Heroudek, Vojtěch Hoffman, Anděla Holubová, Filip Hrubý, Nikola Hušek, Marko Irić, Rufat Jabarov, Max Jakob, Jakub Janoušek, Kamila Janířková, Jakub Jedlička, Nela Jendrášková, Richard Ježek, Linda Jošková, Gabriela Jungová, Martin Jurásek, Vlastimil Kadeřábek, Patrik Kadlec, Veronika

Kadlecová, Martin Kašík, Filip Kašpar, Jaroslava Kašparová, Kateřina Kašparová, Markéta Kašparová, Šimon Kašpárek, Anna Killerová, Martina Klvačová, Adéla Kmetová, Eliška Kmetová, Ondřej Knoll, Michaela Theodora Kohoutová, Adam Kolajta, David Kolínek, Kateřina Konečná, Monika Kozáková, Pospíšilová, Jakub Košťál, Petr Kras, David Král, Lucie Krátzerová, Jan Krčmař, Daniel Krčál, Kryštof Kubišta, Jan Kuneš, Lucie Křivonožková, Matouš Laštovička, Markéta Machová, Adam Macháček, Václav Mareš, Veronika Maroušková, Antonín Mayer, Antonín Mertl, Martin Metelka, Erika Mikulcová, Leona Mikulcová, Eduard Mikulec, Jiřina Mikulášková, Jakub Moc, Tereza Máchová, Radek Málek, Adam Dominik Nedoma, Radovan Neoral, Jiří Nosek, Jakub Novotný, Jakub Novák, Vít Novák, Kristýna Námisňáková, Pavel Obracaj, Lenka Odvárková, Jaroslav Ondra, Daniel Osoba, Daniel Pagacz, Kryštof Panský, Adéla Pavlová, Anna Pilná, Amálie Pirmajerová, Sarah Planet, Jana Plaňavová-Latanowicz, Viktorie Plonková, Gleb Pokatilov, Nikola Polzerová, Barbora Pomykalová, Marek Pícha, Emma Redmond, Karolína Rezková, Mike Rotter, Petr Rustler, Nela Rychtrová, Karolína Samková, Lenka Schimmerová, Jan Skříček, Jiří Soukup, Petr Springinsfeld, Miroslava Stachová, Vojtěch Stehlík, Štěpán Stehlík, Matyáš Steiner, Vlasta Suková, David Talich, Vojtěch Teichmann, Marek Tenora, Jan Tesař, Monika Tilečková, Dervan Tryšćuk, Petr Tryšćuk, Karla Tryšćuková, Vesna Amélie Tryšćuková, Ondřej Urban, Rozálie Vacková, Viktorie Velhartická, Václav Vinkler, Jan Vojtišek, Michal Vojtišek, Jaroslav Vorel, Mitsuki Voráček, Jana Vránová Vrbová, Kryštof Vyskočáni, Milan Všetická, Jan Weiss, Tiffany Michelle Wilson, Jan Zachoval, Vojtěch Zahradník, Marek Zbořil, Martina Zimmermannová, Petr Červenka, Radek Červenka, Johana Šizlingová, Filip Šmida, Zdenka Šomanová, Matěj Šrubař, Jan Šulák, Adam Šip, Šimon Železný.

Víte, že
členové Mensy pořádají
dvakrát ročně celostátní setkání,
každý měsíc
schůzky místních skupin
i řadu dalších akcí?
Přidejte se!
Informace o aktuálních akcích najdete na
www.mensa.cz/volny-cas

Velectěnému čtenářstvu se dává na vědomost,
že **Jarní celostátní setkání Mensy ČR**
se uskuteční v termínu **1. – 5. června 2022.**

Kdo nevěří, ať tam běží. Kam?

Do hotelu **Bezděz u Máchova jezera**, kde na vás čekají útulné pokoje, polopenze a bazén, který je dle momentální situace rozpuštěný či vypuštěný.

Otevření registrací proběhne **22. 02. 2022 od 20:22**. Věříme, že toto magické datum nám letos přinese kýžený úspěch. Neváhejte ani chvíli! Tato příležitost se již nebude opakovat.

Aktuální informace budeme rozesílat v dostatečném předstihu z emailu setkani@mensa.cz a najdete je též na webu akce.mensa.cz.

Zvátí si vás k účasti ráčí Místní skupina Praha.

KALENDÁŘ AKCÍ

únor

březen

duben

Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne	Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne	Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
	1	2	3	4	5	6		X	2	3	4	5	6					X	2	3
7	8	9	10	11	12	13	7	X	X	10	11	12	13	4	X	X	7	8	9	10
14	X	X	17	18	19	20	14	15	X	17	18	19	20	11	12	X	14	15	16	X
X	X	X	24	X	26	X	X	X	23	24	X	26	27	X	19	X	21	22	23	24
28							28	29	30	31				25	X	27	28	29	30	

Název akce	Místo konání	Datum konání	Web akce
Setkání MS Praha ve Vidličkách a nožích	Praha	15. 2.	
Deskové hry pro děti a dospělé – RADAMBUK	České Budějovice	16. 2. 16. 3. 20. 4.	
Schůzka MS Brno	Brno	21. 2. 21. 3. 18. 4.	
Snídaně v Café Louvre	Praha	22. 2. 22. 3. 26. 4.	
Jak získat pravidelnou měsíční rentu k pokrytí firemních nákladů	Praha 1	23. 2.	mensa.click/m1
Pravidelná schůzka MS Prostějov	Prostějov	25. 2. 25. 3.	
SIG Turistika – Masopustní neděle v Kouřimi	Kouřim	27. 2.	mensa.click/m2
Valná hromada MS Ústí nad Labem	Ústí nad Labem	březen – bude upřesněno	
Setkání MS Ostrava	Ostrava	1. 3. 5. 4. 3. 5.	
Uzávěrka časopisu			
Pravidelná schůzka MS Olomouc	Olomouc	8. 3.	
Pravidelná schůzka MS Liberec	Liberec	9. 3. 13. 4.	
Pravidelná schůzka MS České Budějovice	České Budějovice	9. 3. 6. 4.	
Únikovky MS Liberec	Liberec	1. 4.	mensa.click/m3
Od pivovaru k pivovaru	Děčínsko	17. 4.	mensa.click/m4
Logická olympiáda – příprava finále	Praha	1. 5.	mensa.click/m5
Logická olympiáda – finále	Praha	2. 5.	mensa.click/m6
Jarní celostátní setkání	Staré Splavy	1. 6.	mensa.click/m7
Od pivovaru k pivovaru	Litoměřicko	19. 6.	mensa.click/m8
Tábor SIG Lišky	Rýmařov	16. 7.	mensa.click/m9

Setkání programátorů v roce 2022

Tomáš Kubeš, intranet@mensa.cz, foto: autor

Cílem pravidelných setkání programátorů se zájmem o rozvoj intranetu by měla být především možnost probrat na čem pracovat a poradit si navzájem.

Pokud to pandemická situace dovolí bude setkání programátorů v roce 2022 probíhat kombinovanou formou **od 19:00 každé druhé a čtvrté úterý v měsíci**, tedy: 8. 2. , 22. 2. , 8. 3. , 22. 3. , atd.

Prezenční část setkání se koná v kanceláři Mensy v CIIRC (Jugoslávských partyzánů 1580/3, Praha 6), přichází se mohou těšit na výbornou pizzu. Virtuální část se koná na adrese: mensa.click/meet

Pro další informace prosím sledujte konferenci SIG Rozvoj intranetu (sig-intranet@mensa.cz) a kalendář Mensy.

Budeme se těšit!

Setkání MS Jihlava

Martina Tyna Doležalová, foto autorka a Jarka Hnatiaková

Sváteční středu 17. listopadu 2021 se členové MS Jihlava rozhodli využít k přátelskému setkání.

Sešli jsme se už v úterý v podvečer v malebné Želivi, na chalupě jménem Marie. Během večerního posezení přišlo na přetřes krajské kolo LO, povídalo se o tom, co se nám při organizaci povedlo a co příště vymyslíme lépe. Také jsme si užili vyprávění Jarky Hnatiakové o zážitcích z mensovního zájezdu do Bosny a Hercegoviny a po dobré večeři si zazpívali při kytáře Luboše Muzikáře.

Na druhý den byl připraven program nabitý přímo „blumensteinovsky“.

Nejprve jsme vyrazili na exkurzi do vodní elektrárny Sedlice. Kouzelná záležitost: v interiéru máte pocit, že jste se ocitli o sto let nazpět – na své si tedy přijde technický nadšenec i romantik. Všechny tři turbíny jsou krásně zeleno-červené, největší se jmenuje Anka Silák, prostřední je Jirka a nejmenší Emilka – ta jediná kvůli nízkému stavu vody během naší návštěvy pracovala. Všechny je mají na povel otec se synem, a opečovávají je se zaujetím i láskou.

Povídali bychom si tam ještě dlouho, ale program je program, a ačkoli podpsí počasí zrovna nelákalo k procházce, bylo vyhlášeno heslo, že neexistuje špatné počasí, jen

špatně oblečený turista, a několik statečných vyrazilo nazpět k Želivi pěšky.

Zbabělí motoristé i stateční turisté se pak sešli před branou želivského kláštera, všichni natěšení na exkurzi do pivovaru. Mají to tam pod palcem bratři premonstráti, není tedy divu, že pan sládek i slečna obsluhující etiketovací mašinku pracují pod velebným dohledem krucifixů. V místních várnících se vaří libové pivo, jak jsme se mohli přesvědčit při degustaci.

Po obědě v klášterní restauraci následovala komentovaná prohlídka areálu želivského kláštera, kterou paní průvodkyně zaníceně prokládala pastoračními pasážemi. Poté jsme vyrazili přes hráz Sedlické přehrady směrem Světlá nad Sázavou, abychom těsně před zavírací dobou stihli návštěvu výstavy keramiky z pece anagama a keramiky raku Martiny Tyny Doležalové s autorským komentářem.

Loučili jsme se už za tmy tmoucí, uondáni a plni krásných zážitků.

Poděkování patří Mense za finanční příspěvek na akci, a hlavně Ivetě Jelínkové, která to všechno vymyslela a naplánovala.

Netradičně tichý bowling

Lucie Jirků, foto: autorka

Rušit, nebo nerušit? Rozhodli jsme se to risknout a po loňské vynucené přestávce předvánoční bowling MS Hradec Králové letos uspořádat. Sešlo se nás nakonec deset (devět hráčích) a i s předkládáním potvrzení o očkování a se závěrkou ve 22 hodin jsme si to skvěle užili. V normálních časech jsou v prosinci obsazené všechny dráhy a skupinky se tu střídají jedna za druhou (jde o oblíbené místo předvánočních večírků), teď jsme ale byli v sále téměř jediní. To ticho! Mohli jsme si normálně povídat a slyšeli se i na druhém konci stolu – což bylo při dřívějším „besídkovém“ provozu nemyslitelné. A zatímco ve vedlejším sále bylo trochu živěji u hospodského kvízu, ve ztichlé herně jsme se snažili podávat sportovní výkony.

Hra šla někomu lépe, někomu hůře, ale jak to tak bývá, problém (samozřejmě!) nebyl v hráčích. Tu se dráha svažovala k jedné straně, tu ke druhé, tu nebyla k dispozici správně těžká koule, tu zase měla příliš velké, nebo naopak malé otvory... Vyzkoušeli jsme různé metody, jak se dopracovat k lepším výsledkům. Nápad rozdělit hráče do drah podle výkonnosti se dvakrát neosvědčil – byť to na pár jedinců v áčkové dráze zapůsobilo motivačně. Nadějně zpočátku vypadala některými vychvalovaná taktika „svlékní vrstvu – zaručeně hodíš desítku“, po důkladném testování ji ale také nelze

doporučit. Jak jsme se přesvědčili, zabírá nahodile – a s jistotou platí pouze jediné: „svlékní vrstvu – nebude ti takové horko“. Takže pokud jde o lepší výkony, nezbyde nic jiného než na příští rok začít poctivě trénovat.

SIG Lišky Vánoční procházka Brnem

Milada Pytelová, foto: autorka

Poslední prosincovou akcí Lišek byla vánoční procházka Brnem. Již tradičně absolvujeme trasu přes centrum města, Zelný trh, Starou radnici, náměstí Svobody a Dominikánské náměstí.

Lišky se scházejí pravidelně každé úterý odpoledne v klubovně na Kounicově ulici v Brně.

Vánoční besídka MS Plzeň v Blovicích

foto: Věra Hellerová

Setkání se Švédy

Jana Soukupová, foto: autorka

Již podruhé jsme se setkali se Sárrou, Danielem a jejich tříletou dcerou Estrid, kteří se do Prahy přistěhovali ze Švédska. Sára je členkou švédské Mensy a na naši facebookovou skupinu Mensané v korontěně napsali příspěvek, že by se rádi setkali s někým s menšími dětmi. Máme také tříletou dceru, a tak jsme se rychle domluvili a jednu ještě teplou podzimní sobotu jsme společně strávili u nás na západní straně Prahy ve Stodůlkách na hřištích a v centrálním parku.

O druhé lednové neděli jsme se naopak my s dětmi vypravili téměř přes celou Prahu do zasněženého Dáblického háje, kde Sára a Daniel na piknikovém místě připravili oheň, na kterém jsme si opékali maso a klobásy. Společně jsme strávili příjemné téměř 4 hodiny a děti si užily hru v přírodě u ohně i kouře. Těšíme se na další víkendové setkání, na které bychom rádi pozvali i další členy Mensy s dětmi, jimž nevadí, že se při hře mohou ušpinit blátem nebo třeba i popelem. Pokusím se naše další setkání naplánovat i s oficiální pozvánkou a uveřejnit v kalendáři akcí.

Lednová turistická schůzka MS Plzeň

První schůzka nového roku MS Plzeň byla lehce sportovní – šlo o procházku po zážitkovém okruhu Spejbla a Hurvínka, prodlouženou přes okraj Třemošné a Zruč na cca 13 km. Trasa vedla převážně po lesních cestách, částečně po asfaltu. Energii pak účastníci doplnili v cukrárně ve Zručí.

MS Karlovy Vary – večere a wellness

foto: Zdeněk Falář

Historické okénko

Jiřina Vlková

Před deseti lety uspořádal Kamil Sedláček již několikátou exkurzi na brněnskou policii, tentokrát k tiskovým mluvčím. Dvacítka mensanů si vyslechla přednášku o jejich náročné spolupráci s médii a o práci policejních psychologů.

Článek o akci si můžete přečíst v dubnovém časopise 2012 na stranách 42–43 a fotky prohlédnout v albu Pavla Terbera na mensa.click/mh.

Petra Holubová, foto: autorka

Prohlídka Státní opery Praha

Členové MS Praha vyrazili dne 20. 11. 2021 na prohlídku nově zrekonstruované budovy Státní opery Praha. Za poutavý výklad o historii budovy, společenském a kulturním kontextu a slavných osobnostech pražské opery děkujeme dr. Jiřímu Matějčkovi.

From the ExComm

Jacek Cywinski, treasurer-mil@mensa.org. Reprinted from the Mensa World Journal, February 2022, issue 109.

Kia ora! It is this time of the year when we should talk about finance. I want to focus on two pieces of information: the approved financial statements for the year ended 31 Dec 2020 and the approved budget for 2022. To provide you with some background for the 2022 budget, I would like to share with you a brief assessment of 2021 as well.

2020 Financial statements

Income statement for the year ended 31 Dec 2020 shows a healthy surplus of 255,621 GBP, with revenue sitting at

493,947 GBP and costs at 238,326 GBP. The component income increased by 0.67% in comparison to the previous year. The administrative expenses decreased by 40.93% in comparison to the previous year, mostly due to the cancellation of the IBD meeting in Montenegro. The highest cost was running the Mensa International Office (47%), followed by the name protection (15%) and the website expenses (10%). Additionally, we spent 15,197 GBP (6%) on exploring licensing deals. As of 31 December 2020, Mensa International had 838,265 GBP in bank accounts.

2021 – year in progress

Due to the cancellation of the IBD meeting in Houston, we saved around 120,000 GBP. Additionally, as the planned expenses for Adaptive Testing did not occur, we saved 65,000 GBP this year. Some other savings were 10,000 GBP on Marketing/PR budget 75th Anniversary, 7,000 GBP on Development travel due to COVID-19, and 5,000 GBP on GLAM. Our revenue for the year is forecast to be 8.5% lower than in 2020.

2022 budget

The budget assumes that the component income will be similar to 2019-2020, which considers the impact of COVID-19. In

my opinion, the cautious approach is the best under the circumstances. The 2022 budget assumes a loss due to a variety of factors. Firstly, we assumed safely the turnover (potentially underestimated) and assumed higher costs (especially travel to the IBD in Montenegro). Therefore, the costs are potentially overestimated due to the uncertainty caused by COVID-19 – the cost of international travel might be potentially higher rather than lower. Secondly, we have a number of expensive initiatives such as IT overhaul and adaptive testing. Moreover, we are planning to make an international scholarship contribution to the Mensa Foundation. We are planning to cover the loss from the previous year savings. Therefore, we should go through 2022 pretty smoothly.

Thank you so much for sticking around and helping to grow our organisation in these extraordinary times. Every bit of volunteering means quite a lot, and our financials' data show that you have been actively growing the organisation regardless of the difficult circumstances. Thank you so much for doing that! I am hoping that it will be possible to see you at one of the international events in 2022.

Thank you for reading my update. If you have any questions do not hesitate to contact me.

Mā te wā.

MIL budget 2022

	2022	2023
	Details	Totals
IBD	100 000	110 000
Excomm	24 000	25 000
Development	10 000	10 000
OFFICE	140 000	146 500
Office Salaries	120 000	125 000
Social security	15 000	16 000
Office other costs	5 000	5 500
SERVICES	13 000	11 000
Bookkeeping	4 000	3 000
Accountancy & Audit	9 000	8 000
Website, IT, security & hosting	10 000	26 000
Legal expenses	100 000	85 000
Referendum expenses	8 000	-
OTHER EXPENSES	238 000	81 500
IT overhaul	120 000	-
Mensa Foundation - International Scholarships (2022-2024)	16 000	-
Awards budget	1 000	1 000
DIMs	2 000	-
The First European Mensa Juniors Camp	4 000	-
Mensa International Charitable Foundation - initial funding	10 000	-
IVN	5 000	5 000
GLAM (Conditional) *	5 000	-
Adaptive testing (Conditional) *	65 000	65 000
Supervisor Psychologist Honorarium	2 000	2 000
Archives	3 000	3 500
Publications	500	500
Other fees (including bank and PAYPAL fees)	4 500	4 500
Total cost	643 000	495 000
Revenue		
Component	430 000	440 000
Other income	9 000	11 000
DIM	9 000	10 000
Total revenue	448 000	461 000
Planned Profit (+) / loss (-)	-195 000	-34 000
2021 prognosed difference to the budget	175 800	
Component	7%	7%

*) subject to the approval by the IBD of detailed budget plan

Mensa International Photocup Competition 2021

Last month in the Mensa World Journal it was announced that John Page, of British Mensa, had won the 2021 Mensa International Photographic competition. Sadly, John never got to know about his success as he died before the result was announced.

John did, however, find out about winning the British Mensa section of the competition before he passed away in September last year.

On hearing the news of his overall International Mensa win, John's widow Rosemary said John would have been delighted.

She said: "I've been thinking back to the day the photo was taken. We were bobbing about in a small boat trying to keep out of the way of the fishermen on Inle Lake in Myanmar. He was using my shoulder to steady the camera, which wasn't very comfortable. After what seemed ages and several attempts he suddenly shouted 'got it' in my ear. On reflection I think the result was worth some discomfort!

"I don't think he envisaged entering any competition or even winning at the time. I'm pleased the photo went on to win the International competition, but just so sad that John never knew."

From the ExComm

Björn Liljeqvist, Chairman, Mensa International. Reprinted from the Mensa World Journal, March 2022, issue 110.

After two years the coronavirus caught up with me as well. Even with two vaccine shots, COVID packed quite a punch, and hit just as I was getting ready for the third booster inoculation. The fever and sore throat were bad, but most annoying right now is the signature disappearance of all smell and flavour. Admittedly Swedish food is not known for its pungency but coffee has been reduced to nothing but hot black water. Even chocolate is no longer chocolate, but at least it tastes sweet.

Of course, none of this is unusual in any way. With a disease that has killed well over five million people, one should be lucky if these relatively mild discomforts are the worst that happens. By some estimates the Omicron variant is so contagious it will soon find a home in just about everyone's nostrils. And maybe this is how it ends - and it will not be too soon!

When I wrote this column back in 2020, I described how we had to cancel our ExComm spring meeting due to Covid. Now in 2022 it's the exact same story. How little has changed in two years! But also how much! And just like many shops and restaurants used the pandemic to renovate and rebuild while the customers were gone, Mensa International has focused inwards on our internal processes and services. So I like to think 2022 is the year we go back to normal, with more strength and preparation as an organisation.

The 2021 IBD Meeting

The main yearly event for Mensa International is the meeting of the International Board of Directors (IBD), with representatives from each Full National Mensa. Last year it was held on two Saturdays in November as an online Zoom conference live streamed to members on our Workplace community. You can actually still watch it there. More importantly, if you are curious about the governance and politics of the Mensa organisation, the IBD meeting should be your focal point.

The Agenda alone is 179 pages. Fewer than 20 of those pages deal with the actual meeting. The rest is a compact set of reports from each national Mensa in the world, as well as all international volunteers. Lots of fascinating data in there. You can find all historic agendas, and minutes on [mensa.org](https://www.mensa.org). You can read what is going on in every national group, what has changed since last year, projects relating to PR, giftedness, testing and so on. A table of the membership number by country counts our worldwide membership to be 143,666. Comparing with the 2019 numbers, it means the pandemic has only caused a 1 per cent drop in members. This bodes well for the continuation.

Motions passed

Most motions passed were minor updates to the Bylaws, but some more substantial decisions were also made.

- The IBD voted to sponsor the European Mensa Juniors Camp in Germany this summer, with £4000.
- A donation of £16000 to the Mensa Education and Research Foundation, for the purpose of funding international scholarships.
- The updated strategic plan for Mensa International was approved, replacing the older document from 2012.
- An update to the Special Interest Group policy. It makes clearer the distinction between National SIGs and International SIGs. N-SIGs are the responsibility of national Mensas, but they may still accept

foreign members if they want. I-SIGs are the responsibility of Mensa International and have by definition members from more than one country from the start.

- A Task Group was set up to gather data and propose actions needed to reduce harassment and other inappropriate behaviours within Mensa.
- The 2024 IBD meeting will be held in the Asia-Pacific region. Host country to be decided in October. By earlier decisions the 2022 meeting is in Montenegro and 2023 in Texas, USA.
- An international member directory is to be set up, to serve as the master source of membership status information internationally.

This will require both the acquisition of an appropriate software platform (a CRM system) and coordination with each single national Mensa to ensure that updated member data can be shared with Mensa International routinely, securely and in line with data privacy regulations. An international member directory would be used to verify membership outside of one's home group and would allow for easier access to FB groups, SIGs, the website, the Workplace community and whatever other services Mensa will offer in the future. A lot of work remains, but a policy foundation has now been laid in our Bylaws that will guide this work going forward.

A note on Workplace

Our sprawling community on Workplace from Meta is alive and well. Last year we managed to secure free access under the "Workplace for Good" programme open to eligible non-profit organisations. All Mensa members are welcome to sign up. This is both a volunteer community where the IBD and ExComm are doing business, and a place for members to hang out with seventy active groups on many topics. See www.mensa.org/members/connections/workplace for information on how to log in. If you cannot access mensa.org, please contact your national Mensa member support.

Floreat Mensa!

International Poetry Competition 2022

Reprinted from the Mensa World Journal, March 2022, issue 110.

Members are invited to submit their original poems by August 1, 2022 to the editor: mwjeditor@mensa.org. Poems are to be previously unpublished and no longer than 30 lines in length.

The theme for the competition is Nature. All

entries must be in English and following the judges' decision, no correspondence will be entered into.

By submitting an entry (maximum of one entry) into the competition, members understand that their poem may be

published in the Mensa World Journal or in any other National Mensa journal at the editors' discretion. The author will, of course, be acknowledged.

Please include your National Mensa and membership number with your entry.

Bitcoin II. část: Jednotlivé možnosti ochrany

Vladimír Kutálek

Bitcoin jsou peníze budoucnosti. Nicméně i u dlouholetých uživatelů vidím nedostatečnou znalost odlišnosti bitcoinu od měn jako česká koruna, euro nebo dolar. Předchozí díl víceméně představil seznam hrozeb a porovnání s tím, na co jsme zvyklí u státních peněz, a co tedy už jako (tak velké) riziko nevnímáme. V tomto díle se už budu víc věnovat metodám, jak se některým hrozbám bránit.

Dá se říct, že máme tři typy rizik spojených s Bitcoinem. Ty přitom mají svým způsobem navzájem částečně protichůdné požadavky pro prevenci.

Rizika oprávněného přístupu

Existuje řada rizik, která budou mít za následek, že se k bitcoinu nedostane ten, kdo se k němu dostat má (tedy především vy nebo pro případ vaší dočasné či trvalé neschopnosti vaši blízcí) – například nedbalé načmárání slov, zničení nebo ztráta, koma, ztráta paměti nebo úmrtí.

Pro riziko ztráty paměti nebo úmrtí je vhodné mít co nejvíce záloh, o kterých příbuzní vědí. Nicméně abyste předešli okradení, současně potřebujete, aby se k zálohám nikdo nedostal bez vás, nebo alespoň ne dříve než po vaší smrti.

Samotnou hardwarovou či softwarovou peněženku nicméně není třeba proti těmto rizikům příliš chránit, koupíte či nainstalujete novou, a pokud máte slova, vše obnovíte. Nemusíte příliš chránit ani heslo k peněžence, po obnově si můžete nastavit nové.

Po zapsání slov, k čemuž vás přímo donutí hardwarová i softwarová peněženka, si v první řadě vyzkoušejte obnovu z těchto slov – mimo jiné proto, že tím vyzkoušíte jejich čitelnost. Mnozí z nás už ručně moc nepíšou, jejich ručně psané písmo není z nejčitelnějších a psací stroj doma nemají... Pokud se vám obnova nepodaří (u Shamir slova vyzkoušejte všechny části!), prostě si založte novou peněženku a zapište si nová slova čitelněji (a znovu vyzkoušejte). Stejně tak pokud používáte skryté peněženky, ověřte čitelnost zapsaného hesla. Pozor, pro případ vašeho úmrtí je třeba, aby vše bylo jasně čitelné nejen vámi, ale dědici. Pokud opravdu škrábete, zvažte zapůjčení psacího

stroje. Některé šicí stroje umožňují vyšít písmena – jen bych se obával vypárání (raději každé písmeno zvlášť zapošíjte).

Zajistěte, aby se váš dědic či dědicové o vašich bitcoinech dozvěděli, věděli, co s nimi dělat, dostali se k nim a mohli je použít či prodat. Jak? To už je obtížnější otázka. Někdo slova i s pokyny svěří závěti. Někdo je dá k jiným cennostem do trezoru. Podobná opatření jsou potřebná i pro nepravděpodobný případ, že utrpíte například úraz hlavy kvůli kterému ztratíte paměť. Budete schopni zjistit, že máte bitcoiny, kde je máte, jak se k nim dostanete? Nebo podobně jako nepoučení pozůstalí při úklidu vyhodíte lísteček s pár anglickými slovy?

Zajistěte také, abyste se ke svým bitcoinům dostali, i když vám zivel zničí celý váš byt (tedy včetně notebooku, hardwarové peněženky a slov; musíte počítat i s variantou, že přijdete o mobil, který obvykle máte vždy u sebe). Obecně se u zálohování doporučuje „pravidlo 321“ – tedy mít minimálně 3 zálohy, na minimálně 2 různých místech a na minimálně 1 geograficky vzdálené lokaci. Nicméně je potřeba, aby ta nejvzdálenější záloha byla dostatečně daleko od vašeho bytu – riziko, že když povodeň, nebo tornádo zničí váš byt, zničí i okolí, je značné. Proto je potřeba zálohu dát k dostatečně geograficky i topograficky vzdáleným, a přitom důvěryhodným známým, popř. je někde dostatečně daleko zakopat, skrýt (lépe kilometr přes kopec než dvacet kilometrů po proudu řeky).

Někteří důvěřují relativně dražším kovovým destičkám, kam slova vyryjí (pozor na čitelnost). Ano, jsou odolnější, takové destičky by měly přežít i požár, nicméně i kovovou destičku vám povodeň odnese, tornádo odfoukne. Mně se zdá levnější a lepší mít prostě víc záloh, které ale budou odolné proti běžným věcem jako je vlhkost nebo myši. Prostě použijte papír a kvalitně zalisujte alespoň do plastu.

Současně myslte na to, že by se k vašim bitcoinům měli blízcí být schopní dostat se i dočasně nebo k části peněz – pro případ, že upadnete do kómatu nebo se stanete vlivem duševní choroby či úrazu dočasně nesvéprávným (a to třeba z důvodu alkoholismu nebo gamblerství).

Nicméně tyto zálohy pomohou jen pro případ zničení nebo ztráty, kdy je nikdo nenalezne. U dalších rizik musíme zálohy chránit výrazně složitěji.

Rizika neoprávněného přístupu

Druhým typem jsou rizika, že se k bitcoinu dostane někdo, kdo se k němu dostat nemá. Což jsou v první řadě náhodní nálezcí nebo zloději, v druhé řadě zloději, kteří

jdou cíleně po vás. V tom horším případě i vaši blízcí, bývalí partneři nebo obchodní partneři – někdo z vašich důvěrníků se může dát na pití, drogy nebo propadnout jiné závislosti. A zblbnutí kvůli hormonům (např. zamilovanost) se taky počítá.

Oproti návodům na internetu mi nedává smysl pouhé zapsání všech slov na jedno místo, protože případný náhodný nálezců nebo zloděj po chvilce googlení pochopí, o co jde – trochu mi to připomíná klasické heslo do počítače napsané na monitoru. Ano, proti útočníkovi z internetu je to účinné, proti fyzickým útočníkům jsou to otevřené dveře s pozváním dovnitř. Shamir slova jsou bezpečnější, ale stále v sobě implicitně zahrnují informaci pro nálezců či útočníka, že se jedná o Shamir slova – odlišují se nejen viditelným počtem slov (20 nebo 33 slov). Na druhou stranu takto zapsaná slova pomáhají případným pozůstalým (nebo vám po ztrátě paměti) pochopit, o co se jedná a jak je použít.

Pokud tedy máte jedno geniálně bezpečné místo, kam se pozůstalí dostanou vždy jen po vaší smrti nebo i vy po ztrátě paměti kdykoliv (a současně se nějak dozvíte, kde to místo je), stačí to. Nicméně já takové místo neznám. Pro některé může být řešením notář a uložení závěti u něj, pokud mu důvěřujete a důvěřujete i systému, že notáře nepřinutí vydat údaje i někomu jinému (např. až se stane prezidentem Hitler 2.0). A současně musíte věřit, že notář učinil všechna možná opatření jak proti požáru, povodni nebo tornádu, tak proti prozrazení. Někdo použije trezor odolný proti ohni, nicméně bude mít nový problém, jak trezor ochránit, a přitom k němu mít přístup. Pokud znáte řešení, napište mi ho, prosím.

Já vím jediné to, jak toto riziko snížit – a to diverzifikací rizik, tedy rozdělením slov na více částí. Rozdělení na více částí (až 16) je úkolem Shamir slov. Můžete si vybrat, kolik částí z kolika bude potřeba k přístupu. Je to jednoduché a blbuvzdorné, protože části můžete zadat v libovolném pořadí. Toto podporuje jen hardwarová peněženka Trezor model T. Pokud ji nemáte, můžete i tak slova jediné sady ručně rozdělit – nicméně vždy budete potřebovat všechny části ve správném pořadí. Jak si pomůžete oproti důvěře v notáře? Diverzifikujete rizika, zabráníte, aby jeden člověk sám porušil slovo, bude potřebovat minimálně dalšího člověka (dle vašeho nastavení), aby vám bitcoiny ukradli společně. Bude ho (případně je) nucen pokoušet, pod hrozbou násilí přinutit. Což mimo jiné znamená, že se pravděpodobně dozvíte, kdo to byl – a pokušitel vždy riskuje, že ten druhý vše nahlásí.

Co se například doporučuje? Konfigurace 3 ze 6 při použití Shamir slov. Tři sady slov budete mít vy, jednu sadu notář, po jedné sadě dáte svým blízkým, dědicům. Tak prý zajistíte, že se k bitcoinu za života dostanete jen vy a po smrti se k nim dostanou dědicové jen spolu. Podobné řešení vytvoříte i bez Shamir backupu tím, že svá slova rozdělíte na tři části, vy budete

mít všechny, jednu část dáte notáři, a dalšími částmi podělíte své příbuzné. Jen musíte na tyto části umístit i pořadí (nebo prostě pozůstalí vyzkouší všechny možné kombinace, je jich jen šest). Tohle řešení má stále zradu v tom, že pokud ČR podobně jako Čína zakáže veškeré transakce kryptoměn, báli bych se, že notář pak po vaší smrti příslušnou část nevydá. Jak moc je to pravděpodobné, nechám na vašem odhadu, já jen na toto riziko upozorňuji. A s advokátem si možná taky nepomůžete, protože snahy prolomit advokátní tajemství tu jsou také. Na druhou stranu uchovat něco u advokáta, aniž by věděl, co uchovává, lze.

Pokud svým blízkým důvěřujete víc než notáři, resp. státu, možností je rozdělit části jen mezi vaše příbuzné (popř. místa).

Nespoléhejte prosím na to, že se vaši pozůstalí dostanou k vaší kopii ve vašem bytě. Má to jeden nepravděpodobný, ale možný háček – pokud např. z důvodu úniku plynu vybuchne váš byt včetně vás, bitcoiny budou ztraceny.

Riziko násilí

Třetím typem rizik jsou rizika, že jste donuceni dát k bitcoinu přístup, a to ať už jste vydírání předem (peníze nebo život), nebo ex-post (jestli chcete vidět svá nyní námi zašifrovaná data, pošlete bitcoiny na adresu...).

Zde vidím jen řešení, které jsem popsal výše. Mít trezor a v něm mnoho peněženek. Jedna viditelná s nějakou almužnou pro toho, kdo váš přinutí vydat slova či PIN k hardwarové peněženke i samotnou peněženku. Paranoici budou mít pro tyto účely další tajné peněženky, které vydají, když nátlak bude příliš velký, a které budou s to uspokojit i znalého vyděrače.

Samozřejmě stejně, ne-li více, bude důležitá prevence vydírání. Zde víceméně pomohou stejná opatření jako u státních měn. Pokud navenek nebudete dávat veřejně najevo, že jste dědic Kellnera, je pravděpodobnější, že po vás nebudou chtít částku jako po Kellnerovi. Pokud na běžné denní platby za kafe budete používat Lightning Network (mensa.click/mo), na běžné nákupy budete používat softwarovou peněženku a jen na obří nákupy sáhnete na hardwarovou peněženku, omezíte mnohá rizika, především ta častá rizika z nepozornosti, nedbalosti a omylu.

Problém je, že každá skrytá peněženka znamená další heslo, které je třeba chránit. A to je, opět protichůdně, potřeba současně 1) co nejvíc zálohovat pro případ zničení a co nejvíc tajit, aby nálezců heslo nemohl použít, 2) zajistit, aby ho v případě potřeby byli dědici schopni použít.

Tento článek vám měl dát obecný návod, na co vše si dávat pozor a jaké metody lze použít. Nicméně stvořit celý systém je na vás. V posledním díle vám představím relativně jednoduchý systém opatření pro nejčastější případ na příkladu páru, kdy oba mají své příbuzné a své zázemí.

FERIA BOHEMIA

Chcete dobýt nové trhy?
Vydejte se s námi na
španělské veletrhy!

www.spanelske-veletrhy.cz
feriabohemia@feriabohemia.com

Nadané dítě?
Adhd?
Pas?

Theraplay.cz

Dětská psychologická poradna

Provoz internetových služeb
pro Mensu ČR a její členy

zajišťuje společnost
PoweredBy, spol. s r. o.

Informujte se na e-mailu
info@poweredby.cz,
jak můžeme pomoci i Vám.
Tel.: +420 775 25 96 33

PhDr. Dagmar Jílková
psycholožka

Nabízím služby v oblasti
psychologického poradenství pro
jednotlivce i firmy. Bližší informace
najdete na www.psychologieprovas.cz.

Kontakt:

jilkova.dag@seznam.cz,
603 435 310, 603 250 450

Máme v ČR demokratické volby?

Ivan Chocenský

Rád bych navázal na články „Máme v ČR svobodné volby?“ (číslo 2/2021) a „Jak by mohly být volby v ČR svobodnější“ (číslo 3/2021). Kolega Kutálek se v něm před volbami vybrečel z dětských nemocí typu „jak můžete mluvit o svobodných volbách, když si dva dny před volbami nemohu odjet do amazonské džungle, protože tam nebudu moci odvolit, poněvadž tam jednak není signál a jednak za mnou nepřijde nikdo s volební urnou“. Jasně, tohle je nadsázka. Možná přehnaná, ale směrem k vnímání voleb zas až ne tolik. Z mého pohledu. Osobně bych se totiž u voleb pozastavil ani ne tak nad problémy provedení jako spíš nad problémy systému.

Problém první: Volební účast

Současný stav: žádná zákonná norma nepodmiňuje platnost volby stanovením potřebné minimální volební účasti.

Zatímco snad všechny organizace/institute, které se zaštiťují přívlastkem „demokratická“, ctí základní pravidlo, že „volba je platná, pokud se jí zúčastní nadpoloviční většina oprávněných voličů“, pro volby do základních orgánů řízení života ve státu (poslanecká sněmovna, senát, lokální zastupitelstva) toto pravidlo vyžadováno není. Opravdu tedy můžeme mluvit o demokratické volbě, když k jejímu naplnění není třeba vůle – nebo aspoň účast – většiny?

V praxi jsme to zažili – u prvních voleb do senátu, kdy se účast voličů pohybovala až pod 30 %. Opravdu byl tehdejší výsledek volby demokratickým naplněním vůle národa, respektive jeho většiny? Když půjdu do extrému, může se stát, že se voleb zúčastní jediný volič, pak se jeho vůle stane vůlí všech a ve finále to bude dokonce vykázáno tak, že vítěz/vítězové voleb obdrželi 100 % hlasů...

Problém druhý: Nakládání s hlasy těch, kteří k volbám nepřišli

Současný stav: pro výsledek volby se prostě pominou, jako by neexistovali, jako by neměli právo volit.

Dobrá, k volbě nepřišli, ale je to dostatečný důvod pro to, abych se tvářil, že neexistují? Odkud jsme odvodili povinnost účastnit se volby a vybrat si z nabízených možností? Není to spíš jenom pohodlnost a snaha zjednodušit si situaci, zbavit se nežádoucích komplikací? Není to spíš další krok k likvidaci demokracie? V kombinaci s tím prvním skoro vražedný?

Přitom se tu nabízí i jiný přístup: hlas voliče, který nepřišel k urně, prostě jenom nebude nikomu připočten. Dotčenému voličovi je možná jedno, jak volba dopadne, ale možná ho taky nepřinesl proto, že ho neměl komu dát. Pořád je tu přece možnost, že mu žádný

z kandidátů nevyhovuje. Pak by měl mít možnost to nějakým způsobem vyjádřit – jak jinak než tím, že svůj hlas nedá nikomu = nepřijde k volbám.

V praxi by se to projevilo tak, že se nesníží celkový počet voličů, jen se změní procentuální vyjádření preferencí pro jednotlivé kandidující subjekty. Počet hlasů potřebných pro zvolení nebude závislý na volební účasti (neurčoval by se z počtu platných hlasů v urně, ale z celkového počtu voličů). Poněkud jinou dimenzi by pak dostaly také stanovené kvóty pro zvolení (5 %) či vyplacení volebního příspěvku (2 %) kandidujícím subjektům – opět by odpadla vazba na počet platných hlasů v urně a nahradila by ji vazba na celkový počet voličů. Pro kandidující subjekty by to znamenalo výrazně větší snahu získat si voliče (předem by jasně věděly, kolik hlasů musí získat).

Praktický příklad: při celkovém počtu všech voličů 6000000 je 5 % (kvóta pro zvolení) 300000 hlasů; při 60% účasti se dnes kvóta pro zvolení počítá jen z těchto zúčastněných hlasů – v procentech zůstane stejná, ale v absolutním čísle klesne na 180000 hlasů (5 %, ale jen z 60 % = 3600000 voličů).

Kromě toho porovnávání proti počtu všech voličů (nejen těch, kteří volili) neškrtná ty nezúčastněné, jako by neexistovali, čili respektuje i je a jejich volbu NEVOLIT; nezakresluje tak volební čísla, aby vypadala přijatelněji (rozuměj „demokratičtěji“). Jistě zní lépe „dostali jsme 30 % hlasů“ (namísto

18 % hlasů, budeme-li se držet příkladu s 60% účastí u voleb). Jak by to vypadalo? Co kdyby ta nízká čísla začala někomu zpochybňovat víru v demokracii? (Vládne nám skutečně většina?) Nedošlo by k tomu, že tato relativně nízká čísla by u občanů podvědomě snižovala sílu mandátu zvolených? (Kdo nám tu vlastně vládne? Nevytváří se tak trochu skutečná demokracie? Nenahrazuje ji zvolna a plíživě vláda menšinových elit?)

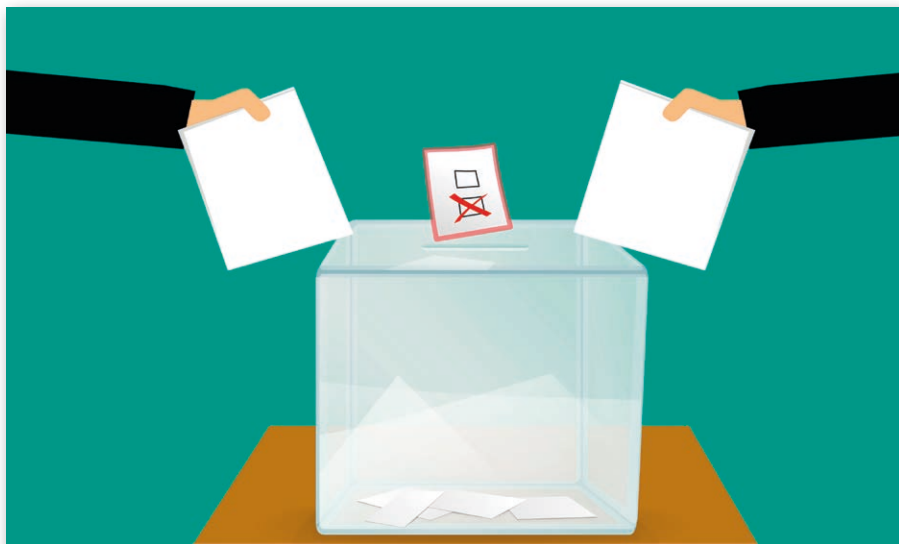
Procentuální výsledek vycházející z celkového počtu voličů umožňuje mimo jiné i rychlé a jednoduché srovnání výsledků jednotlivých voleb (právě proto, že odbourává zkreslující vliv volební účasti – není 30 % při 60% účasti (18 % všech voličů), jako 30 % při 80% účasti (24 % všech voličů). Myslím, že to i lépe vypovídá o tom, kolik voličů (jakou část společnosti) vlastně kandidující subjekty oslovily.

Mimochodem: oba tyto problémy by vypadaly úplně jinak, kdyby byla účast u voleb pro občana povinná. (Jenom se bojím, že to by spousta „svobodomyslných“ nerozdýchala...)

Problém třetí: Dělení tří mocí

Základní demokratická poučka hovoří o oddělení tří mocí – zákonodárné, výkonné a soudní. Praxe u nás? Sněmovna (moc zákonodárná) a vláda (moc výkonná) vzcházejí ze stejného výsledku voleb, čili jsou de facto sloučeny. Kdo má většinu ve sněmovně (tzn. rozhoduje o znění zákonů), ten vytváří i vládu (tzn. uplatňuje zákony v praxi). Ostatně dnes není výjimkou kumulace funkcí, kdy poslanec sněmovny je současně členem vlády... Už chybí jen, aby taky řešil spory, a kruh se zpátky zacyklí... Jistě, je tu tzv. „pojistka“ jménem senát. Ta sice vzchází z jiných voleb, ale i senátor může být členem vlády (tedy opět spojení moci zákonodárné a výkonné). Že by pro praxi taková vějička k uklidnění zneklidněného svědomí? Pokud tedy ovšem politické síly nějaké svědomí mají...

A včít, hochu, mudrůj...

Jak je prima mít doma dyspraxika: Potopa v kuchyni

Hana Kotinová

Bude to jen pár příhod ze života. O tom, jak je někdy talent zajímavě vyvážený směrem k trablům všeho druhu. Dyspraxik je osoba krajně nešikovná. Dejte mu do ruky cokoli, za chvíli to spadne. Postavte mu cokoli do cesty, šlápne na to, nebo se o to prostě přerazí či zakopne. Nůž v ruce? V sedmi z deseti případů se řízne. Kombinováno s životním štěstím typu, když něco hledám, je to na tom posledním prohledaném místě. Občas je to i k smíchu, občas k pláči.

Začalo to naprosto nevinně a obyčejně. DD se chystal jednoho deštivého dne večer umýt nádobí. Vodu na nádobí a na koupání nám po většinu roku ohřívá sluníčko. To je prima v tom, že to tak moc nestojí, a nepřijemné v tom, že v určitých obdobích nemá teplá voda standardních 60 stupňů, ale třeba jen 30. Takže občas přehříváme. Někdy stačí jedna dvě konvice vroucí vody, někdy se přidá i nějaký ten hrnec. Operace mytí nádobí samozřejmě zahrnuje nějaký čas, kdy člověk prostě čeká. Jenže DD čeká nerad. A tak začal napouštět vodu do dřezu, současně začal na přehřátí vařit vodu v konvici, a než to bude, usadil se ještě na chvíli k počítači.

Tekoucí voda způsobuje hluk a vařící se voda ještě větší, takže není sledovaný program dobře slyšet. Takže mírně navýšil hlasitost počítače a tekoucí vodu díky tomu přestal vnímat. A jen čekal, až se hluk sníží, což bude znamenat, že se dovařila voda v konvici, takže je možno ji přidat do dřezu a začít mýt. Jenže... voda do dřezu se napustí mnohem rychleji, než se stihne uvařit v konvici naplněné na max.

Výsledek? Když se DD otočí, voda původně tekoucí do dřezu zabírá asi čtvrtinu podlahy. Takže honem bere mop a vytírá. Snaží se vytvořit tenčí vrstvu, která rychleji uschne, jeho vytírací styl ovšem počítá s vysokou teplotou a průvanem – což ovšem úplně

dobře nefunguje v půlce listopadu, kdy jsme ještě nezačali topit a v kuchyni je mezi 15 a 18 stupni. Zatímco já, praktik, se v takových případech postavím tak, abych viděla, kde voda leží, nasávám jí maximum mokrým mopem a ždímám do kyblíku, DD se postaví do středu kuchyně, přímo pod žárovku, díky čemuž skoro nemá šanci odlesky vody vidět, mocně se rozmachuje mopem a většinu vody rozetře po větší části kuchyně.

Fakt se modlím, aby si v příští hodině díky té mokré podlaze ještě nezlomil nohu. Nestalo se. A jeho hlášení „Podívej se, co jsem provedl, asi jsem vážně dyspraxik,“ se už jen směju.

Hod knižní perlou

Petra Š. Holubová

Občasné poznámky čtenářovy. Střípky z knih. Sbírané s radostí z objevování. Psané do diáře s nadějí, že nebudou zapomenuty. Po léta zastrčené, zaprášené a pak... objevované znovu.

Utéct, to problémy nevyřeší, když máte opravdickou bolest – můžete utíkat, kam chcete, ale hlavu a srdce si pořád nosíte s sebou.

Stephen King, Dolores Claiborneová

Talent sídlí v citlivé duši. Znatelně se mi ulevilo, když jsem pochopil, že strach ze světa je vlastně daň za talent.

Ingvar Ambjørnsen, Elling – Pokrevní bratři

Všichni ti sváteční rybáři, co tvrdí, že o ulovenou rybu jde až v druhé řadě, že hlavní potěšení mají z vody a z přírody, jsou hnušní lháři! Když člověk chytá ryby, tak snad proto, aby nějakou chytil! Kdyby mu to bylo jedno, mohl by přece sedět na břehu a grilovat si párky.

Ingvar Ambjørnsen, Elling – Pokrevní bratři

Pokud sami sebe považujete za slušného člověka, ale připadá vám, že kamkoliv přijdete, narážíte na samé kretény, pak se podívejte do zrcadla.

Robert I. Sutton, Jak přežít kretény

Člověk pije saké nejdříve pro dobrou náladu, saké u člověku si pak žádá další saké, a nakonec saké vypije člověka.

Alice Kraemerová, Minimum z Japonska

Dá se říct, že na světě neexistuje žádné místo, které by bylo opravdu daleko. Ale samozřejmě také neexistuje místo, které by bylo doopravdy blízko.

Wu Ming-Yi, Muž s fazetovými očima

Když jste děti, nápady jsou trochu jako semínka rozhozená do větru. Některá se neuchytí, proud vzduchu je odnese, zapomene se na ně a už o nich víckrát nepadne slovo. Jiná zapustí kořínky. Derou se stále hloub, rostou a šíří se.

C. J. Tudor, Křídák

Kdo naslouchá jen jedné straně, nedozví se pravdu.

Liou Cch'-sin, Problém tří těles

Peníze v peněženke jsou na útratu. V botách máš peníze, které si chceš nechat.

Patrick Rothfuss, Strach moudrého muže

Máte také své perličky?
Napište mi a podělte se.
petra.holubova@mensa.cz

„Protože je lepší umřít vstoje než žít na kolenou,“ odsekl mu Nately s vítězoslavným přesvědčením. „Doufám, že jste to rčení už slyšel.“ „Jistěže slyšel,“ opáčil proradný stařík a už se zase usmíval, „jenže jste to trochu popletl. Je lepší žít vstoje než zemřít na kolenou. Tak je to správně.“ „Víte to jistě?“ ptal se popletený Nately docela věcně. „Mně se zdá, že to dává lepší smysl, jak to říkám já.“

Joseph Heller, Hlava XXII

Někdy člověk neví, kam jít, jindy zase netuší, proč se na nějakém místě ocitnul.

Wu Ming-Yi, Muž s fazetovými očima

Jsem

Jsem duha na horách
bílá mlha na hladině rybníka
dítě, co má strach
holčička, jež za káčou utíká.

Jsem tichá malá hvězda
tón, co zní v sále
i když se to nezdá
jsem sklíčko z okna v katedrále.

Jsem klapka fagotu v orchestru
z lesa borové jehličí
sníh, co padá na cestu
každý poutník mi to dosvědčí.

Jsem také jméno v kalendáři
běžný akademický titul
holka, co neumí tančit
a ráda se koupe v sluneční záři
se sněním měla bych končit
můj kajak už na vodu vyplul.

Přesto ještě krátkou chvíli
chci být přírkem labutí
jsem jen člověk, co se mýlí
snílek na počátku století.

Jsem také pražská rodačka
dříve nadšená zahradnice
bývala jsem i školačka
kdo ví, čím budu více.

Přesto jsem někdy ráda
jako duha melancholická
už tisíc roků stejně mladá
chladná, přísná, statická
jako můj oblíbený gotický sloh
do čeho naděje vkládám
neprozradím – ví jen Bůh.

Zimní

Pomalou se rozzvěcují světla na Pankráci
potichu se zhasí den
v rádiu zas hlásí o krizi a o vojácích
soumrak mi napoví
kudy jdu a kdo jen jsem.

Možná, že to léto ví
možná vzdálený hlas
obzor je modrý a růžový
na hodinách stojí čas.

Pro nové verše kam chodí básníci
kdo tenkrát na počátku stál
jdu vzpomínkou po šedé dálnici
jdu vzpomínkou, co sníh nezavál.

Lehce pero klouže po papíře
jako lodě po hřebtech vln
dívám se světu do talíře
znám tóny nalaďených strun.

Pomalou se stmívá na Pankráci
televizní budova dlouho do noci svítí
v pátek, ve středu, v neděli
každý den
aby občané věděli
o krizi a o vojácích
aby mohli klidně snít
Český sen.

Obloha je růžová, šedá, fialová
to není polární zář
to do noci svítí světelný smog
když ale nad hlavu se podíváš
tam nad vrcholky stromů
vysoko nad televizní strop
pak uvidíš kousek modrého nebe
a první hvězdy se nad hlavou rozzáří
svít Měsíce není vůbec vlezlý
ani nevadí schůzky v diáři.

Siluetu lesních stromů
i hrušně pod oknem je hodně ztemnělá
jen zasněžené střechy domů
září do běla pod žlutou oblohou
a protivné reflektory z Kavčích hor
mi do oken svítí
v mlze už zmizela i televizní budova
tou dobou vzpomínám na podlétí.

Když se sklání slunce
na hladinu rybníka
a šumí rákosí
to čas rychle utíká
co už se vystřídalo podzimů a zim
nekonečný tok života se zdá
snadno se neříká
když mlha padá na leknín.
A všechny úvahy kam to jdeme
nezbývá než s životem se potýkat
jak tma s černým jalovcem.

Obloha je tmavě oranžovo šedá
a žádné návěští
jen chladné světlo luceren
divně se mi v očích rozostří
s přibýváním večerem.

Zimní melancholická nálada
a na hodinách stojí čas
mám zrcadlové písmo
jako ten, kdo sám sebe ovládá
kdo slyší vnitřní, zasněžený
tichý hlas.

INZERCE

www.MensaShop.cz

Elegantní pero Mensa

- vygravírované logo Mensy
- v červené a modré variantě
- v dárkové krabičce
- kvalitní značka
- pohodlné držení
- nadčasový design

oblečení | gadgety | poukazy | vizitky | knihy | a další

Jak včas připravit vaše dítě na výzvy, které ho v životě čekají?

Praktická doporučení pro všestranný rozvoj dítěte v předškolním věku.

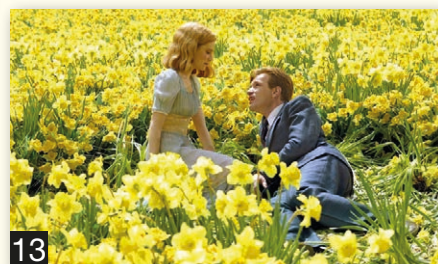
Široký přehled úkolů a aktivit, nápadů a tipů zaměřených na rozvoj nervových vazeb a cest, rozvoj myšlenkových procesů, rozvoj funkčního myšlení.

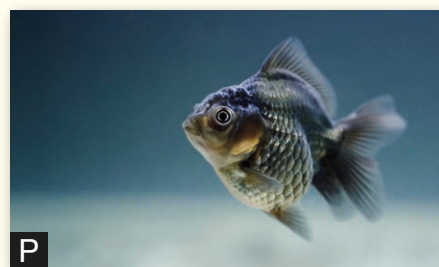
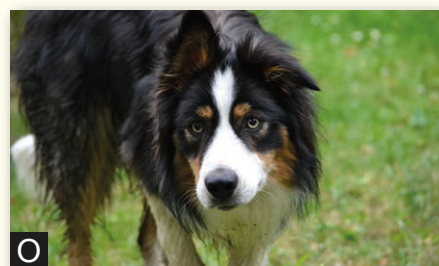
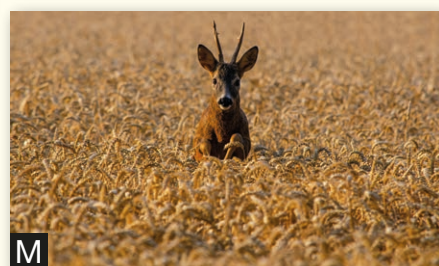
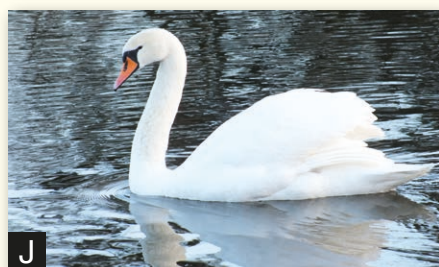
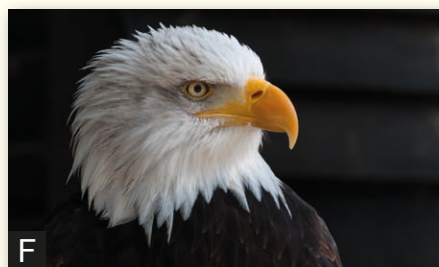
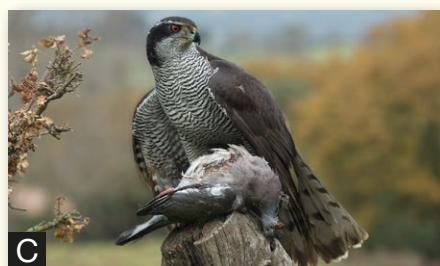
goo.gl/PmKAVu

Biograf

Zuzana Kořínková

Vytvořte z obrázků dvojice
(vždy číslo a písmeno).

Řádková inzerce

Nabízím **korektury a redigování textů** v češtině – seminární a diplomové práce, články, e-booky, prezentace, weby. Pro členy Mensy sleva, ceny dohodou podle rozsahu úprav a množství. Mgr. Lucie Peláková, lucie.pelakova@mensa.cz, www.pelakova.cz.

Poskytuji **služby v oblasti návrhu a vývoje webových aplikací**: technický dozor a podpora vývoje, revize webu, performance testování, analýza a návrh řešení webu, výběr dodavatele, konzultace a odborná školení. Josef Kunhart, konzultant a analytik webových aplikací, 728 151 763, www.kunhart.eu.

Nabízím **fotografické a lektorské služby** – výuka fotografování a počítačových úprav fotografií, zakázkové fotografování (děti, sport, akce, svatby), skenování a retuš starých fotografií, výuka češtiny pro cizince (přes AJ). Ceny dohodou dle rozsahu služeb, pro členy Mensy sleva. Bc. Lenka Scheuflerová, lenka.scheuflerova@mensa.cz.

Vladimír Kutálek – předseda SIG Peníze, dlouholetý **finanční poradce**, autor na Měsíc.cz. Rád Vám poskytnu své služby v oblasti celého finančního architektonického plánu (nejen investic, pojištění, úvěrů, ale i dodávek energie). Neznamená to pro Vás žádné náklady ani závazky a sami se rozhodnete, zda Vám mohu pomoci. Doporučuji zavolat nebo napsat ihned. Jen tak budu mít volný čas na to, abych Vám pomohl. 533 555 993, vlk.fin@centrum.cz, mensa.click/xx.

GlamCoding Erlebach, s. r. o. Profesionál v oblasti **vývoje webů** od jednoduchých stránek, přes e-shopy až po složité webové aplikace. Vstřícný individuální přístup, podpora 24/7 a kvalita, která vám pomůže nastartovat váš business. Sleva 10 % pro členy Mensy – pro získání slevy stačí do předmětu e-mailu napsat kód MENSA10. Kontakt: info@glamcoding.com, glamcoding.com, 739 112 620.

Byla založena **webová stránka** pravopedie.cz, která má nejen lékařům, ale i všem ostatním zdravotnickým pracovníkům usnadnit orientaci v právu. Webová stránka obsahuje sekci se stručně vysvětlenými základními právními problémy, se kterými se zdravotníci při své praxi setkávají, a dále sekci aktualit, kde jsou mimo jiné uvedeny odpovědi na aktuální právní otázky.

Máte dotaz týkající se zpracování osobních údajů? Řešíte problém týkající se **GDPR**? Nevíte si rady se zákonem o zpracování osobních údajů? Obrátte se na GDPR poradnu. JUDr. Andrej Lobotka, Ph.D., e-mail: andrej.lobotka@gmail.com. Další informace najdete na www.smart-law.cz.

Logická hra **Minesweeper Dreams** pro Android. Kromě klasiky je možné hrát trojúhelníky nebo šestiúhelníky. Hra má různé speciální herní módy a mnoho extra funkcí. Dostupné na Google Play. Užijte si hru. Radomír Odstrčil

SIG Literární tvorba

Prométheus

Petr Krob

Prométheus již delší dobu na zemi žil,
Chodil po ní sem a tam,
O tvoru sobě podobném snil,
Aby nebyl tak sám.

Rozhodl se,
že o tom komusi poví,
O tom, co mu chybí,
I svěřil se Diovi,
Že chce stvořit lidi.

Dobře, ale dokud bude na Zem
slunce pražit,
Budete vychovávat děti
A říkat, že si nás mají vážit
A přinášet nám dary oběti.

A to se také stalo,
Na Zemi žil lid,
Slunce hřálo
A vládl tu klid.

Avšak Prométheus slib nechtěl splnit,
Tak si ho Zeus dal zavolat
Řekl mu, že chce lid vyplenit
A Prométheus se začal bát.

Prométheus věděl, že je všechny porobí
A tak do jedné mísy dal tuk a kost
Do druhé maso a útroby
A doufal v jeho pošetilost.
Pak přišel na Olymp a začal se boha ptát,
Co mu má obětovat.

Prométheus mu tedy vybrat dal,
On si vybral tuk a kost,
Prométheus se z výhry radoval
A na Dia přišla zlost.

A jak byl rozzuřen, ze všech sil
Rozpoutal velikou bouři,
Všechno oheň uhasil
Mohlo být navždy po každém kouři.

Prométheus se však nedal
A z Olympu řeřavé uhlíky sebral
Lidem je předal
A tak oheň plápolal dál.

Když se to Zeus dozvěděl,
Zlost se proměnila v řev,
Hefaistovi o tom děl.
Tehdy na Zemi na chvíli
nezazněl ptačí zpěv.

Hefaistos Prométhea tehdy vzal
Do pohoří Kavkazu,
Ke skále ho přikoval
Doufaje, že zemře na mrazu.
Jednou se Prométheus probudil,
Jak u něj mocný orel stál,
Bolest na břicho ucítil,
To mu orel játra vytrhal.

Tak se to dělo den co den, zas a znova,
Pokaždé mu narostla játra nová.

Takhle po dvanáct generací žil.
Přes Kavkaz vedla jedna z cest,
Po které se přiblížil
K němu sám Herakles.

Nestihli si nic říct
A už k nim orel křídly vlál
On přiložil tětivu na svou líc
A ostrým šípem orla proklál.

Diovi to přišlo jako sen,
Když viděl Prométhea na prahu stát,
Byl velmi překvapen
A začal mu povídat.

Dejme tedy stranou zlost,
Vezmu tě na milost
Ale mám podmínku,
Musíš se upsat k nošení
železného prstýnku.

Prométheus podivný dar přijal
A až do své smrti žil na Zemi dál.

Věděli jste, že řádková inzerce je pro členy Mensy ČR zdarma a výhodný reklamní čtvereček jen za 300 Kč?

Informace o dalších možnostech inzerce a kompletní ceník najdete na webu

casopis.mensa.cz

Adresář

MÍSTNÍ SKUPINY

MS Brno: brno@mensa.cz, brno.mensa.cz
MS České Budějovice: budejovice@mensa.cz, budejovice.mensa.cz
MS Hradec Králové: hradec@mensa.cz, hradec.mensa.cz
MS Karlovy Vary: vary@mensa.cz, vary.mensa.cz
MS Jihlava: jihlava@mensa.cz, jihlava.mensa.cz
MS Liberec: hana.kotinova@mensa.cz, liberec.mensa.cz
MS Olomouc: olomouc@mensa.cz, olomouc.mensa.cz
MS Ostrava: ostrava@mensa.cz, ostrava.mensa.cz
MS Pardubice: pardubice@mensa.cz, pardubice.mensa.cz
MS Plzeň: plzen@mensa.cz, plzen.mensa.cz
MS Praha: praha@mensa.cz, praha.mensa.cz
MS Prostějov: prostejov@mensa.cz, prostejov.mensa.cz
MS Ústí nad Labem: usti@mensa.cz, usti.mensa.cz
MS Zlín: zlin@mensa.cz, zlin.mensa.cz

ZÁJMOVÉ SKUPINY – SIGY

Blíže informace o jednotlivých zájmových skupinách najdete na mensa.click/sig

SIG 111: Janka Unruhá, janka.unruha@seznam.cz, sig-111@mensa.cz
SIG Aktivní děti: Milada Pytelová, 602 171 498, milada.pytelova@mensa.cz
SIG Cyklistika: Zdenka Pániková, 737 154 078, zdenka@mensa.cz, sig-cyklistika@mensa.cz
SIG Deskovky Brno: Radim Novák, 774 571 453, radim.novak@mensa.cz, sig-deskovky-brno@mensa.cz
SIG Děti Plzeň: Jana Soukupová, 603 559 649, jana.soukupova@mensa.cz
SIG Dobrovolník: Petra Holubová, 608 338 417, petra.holubova@mensa.cz, sig-dobrovolnik@mensa.cz
SIG Dračí doupě: Martin Hladík, martin.hladik@mensa.cz, sig-doupe@mensa.cz
SIG Ekologie: Vladimír Kutálek, 777 993 490, vlk@mensa.cz, mensa.click/fb-ekologie
SIG EMAG: Tomáš Blumenstein, 603 726 030, tblumen@mensa.cz
SIG Investice Finance Projekty: Ing. Vladan Ninković, 606 765 914
SIG Jazyky: Vítěk Švachouček, 724 848 531, vit.svachoucek@mensa.cz
SIG Jihočeské nadané děti: Marta Frydrychová, marta.frydrychova@mensa.cz
SIG Junior: Vladan Havel, vladan.havel@email.cz
SIG Klub nadaných dětí jižní Čechy: Marta Frydrychová, 777 165 811, marta.frydrychova@mensa.cz
SIG Kluby nadaných dětí jižní Morava: Dana Havlová, 770 177 921, dana.havlova@mensa.cz
SIG Kluby nadaných dětí severní Čechy: Lucie Měchurová, 777 141 975, lucie.mechurova@mensa.cz
SIG Kluby nadaných dětí severní Morava: Tomáš Blumenstein, 603 726 030, tblumen@mensa.cz
SIG Lego: Hana Kotinová, 732 142 964, hana.kotinova@mensa.cz
SIG Lišky: Milada Pytelová, 602 171 498, milada.pytelova@mensa.cz
SIG Literární tvorba: Eliška A. Kubičková, 604 329 451, elize@volny.cz, sig-literarni-tvorba@mensa.cz
SIG Logická olympiáda: Zuzana Poláková, 770 177 926, zuzana.polakova@mensa.cz
SIG Logické hry: Hana Kotinová, 732 142 964, hana.kotinova@mensa.cz
SIG Manager: Stanislav Wolf, 604 623 092, stanislav.wolf@mensa.cz
SIG MEG – Mensa English Group: Jitka Nováková, 774 349 731, jitka.novakova@mensa.cz
SIG Nihongo: Václav Brázda, vaclav.brazda@mensa.cz
SIG Outdoors: Zdenka Pániková, 737 154 078, zdenka@mensa.cz, sig-outdoors@mensa.cz
SIG Peníze: Vladimír Kutálek, 777 993 490, vlk@mensa.cz, mensa.click/fb-sigenize
SIG Psychologie a komunikace: Karel Kostka, 603 259 095, cubeca@seznam.cz
SIG Reality Praha: Tomáš Kubeš, 608 299 286, tomas.kubes@mensa.cz, sig-reality-praha@mensa.cz
SIG Rozvoj: Tomáš Blumenstein, 603 726 030, tblumen@mensa.cz
SIG Rozvoj Intranetu: Tomáš Kubeš, 608 299 286, tomas.kubes@mensa.cz
SIG Seberozvíjení: Vladimír Kutálek, 777 993 490, vlk@mensa.cz, mensa.click/fb-seberozvijeni
SIG Senior: Zdenka Pániková, 737 154 078, zdenka@mensa.cz
SIG Spolujízda: Zdeněk Falář, zdenek.falar@mensa.cz, sig-spolujizda@mensa.cz
SIG Škola4: Tomáš Blumenstein, 603 726 030, tblumen@mensa.cz
SIG Technologie: Karel Juřík, 730 681 181, karel.jurik@mensa.cz
SIG Turistika: Iveta Jelínková, 607 832 331, sig-turistika@mensa.cz
SIG Věda: Stanislav Wolf, 604 623 092, stanislav.wolf@mensa.cz
SIG Vinum: Lubomír Jan Muzikář, sig-vinum@mensa.cz
SIG Zahraničí: Tomáš Blumenstein, 603 726 030, tblumen@mensa.cz
SIG Zbraně: Vojtěch Audy, 777 119 715, vojtechaudy@gmail.com
SIG Zpěv: Jiří Keller, jiri.keller@mensa.cz, sig-zpev@mensa.cz
SIG Gurmán: Tomáš Kubeš, 608 299 286, tomas.kubes@mensa.cz
Výtvarný SIG: Eva Erbošová, eva.erbosova@mensa.cz

ADMINISTRATIVA

Korespondenční adresa: Španielova 1111, 163 00 Praha 6

Administrativa:

Zuzana Poláková, 770 177 926, sekretarka@mensa.cz

Administrativa testování:

Lucie Měchurová, lucie.mechurova@mensa.cz, 777 141 975

Bankovní spojení: č. ú. 2801689708/2010

Webmaster: Jiří Šmach, webmaster@mensa.cz

Kancelář Praha:

ČVUT – CIIRC, Jugoslávských partyzánů 1580/3, 160 00 Praha 6, 770 177 926, Lucie Měchurová, Zuzana Poláková, Petr Štěpán

RADA MENSY ČR

E-mail: rada@mensa.cz

Předseda, IT, internet:

Martin Sedláček, martin.sedlacek@mensa.cz, 602 392 662

1. místopředseda, členská základna:

Petr Mazal, petr.mazal@mensa.cz, 737 329 360

Místopředseda, aktivity, zahraničí, nadané děti:

Tomáš Blumenstein, tblumen@mensa.cz, 603 726 030

Místopředseda, Mensa gymnázium:

Petr Čavojský, petr.cavojsky@mensa.cz, 724 046 888

Místopředsedkyně, PR:

Hana Kalusová, hana.kalusova@mensa.cz, 770 177 927

Místopředsedkyně, testování, NTC a další vzdělávání:

Lucie Měchurová, lucie.mechurova@mensa.cz, 777 141 975

Místopředseda, ekonomika a administrativa:

Jiří Rak, jiri.rak@mensa.cz, 722 522 777

Členka Rady, dobrovolníci, místní skupiny:

Petra Holubová, petra.holubova@mensa.cz, 608 338 417

Členka Rady, tiskoviny a časopis:

Zuzana Kořínková, zuzana.korinkova@mensa.cz, 776 288 979

Tajemnice pro SIGy – zájmové skupiny:

Marta Frydrychová, marta.frydrychova@mensa.cz

Tajemník aktivit pro mladé:

Jan Hubert Pavelka, jan.hubert.pavelka@mensa.cz

Tajemnice pro sociální síť:

Dita Šamlová, dita.samlova@mensa.cz

Tajemnice pro merchandising:

Jana Unruhá, jana.unruhova@mensa.cz

DALŠÍ AKTIVNÍ ČLENOVÉ

Psycholog: Vladimír Marček, Ph. D., psycholog@mensa.cz

Ombudsman: Marta Švachoučková, ombudsman@mensa.cz

Internetová rada: Tomáš Kubeš (předseda), Martin Sedláček, Petr Mazal, irada@mensa.cz

SIGHT koordinátor: Zuzana Poláková, sight@mensa.cz

Testující IQ: kompletní seznam testujících najdete na mensa.click/testujici

REDAKCE ČASOPISU

E-mail: redakce@mensa.cz

SOCIÁLNÍ SÍŤ:

Instagram: mensa.click/ig

Facebook: mensa.click/fb

Twitter: mensa.click/twt

LinkedIn: mensa.click/li

MENSA GYMNAZIUM, O.P.S.

Korespondenční adresa: Španielova 1111, 163 00 Praha 6 – Řepy, 257 328 786, <https://mensagymnazium.cz>, info@mensagymnazium.cz

Ředitelka: Mgr. Magda Kindlová, magda.kindlova@mensagymnazium.cz

KONTROLNÍ KOMISE

E-mail: kk@mensa.cz

Zdenka Pániková (předsedkyně), Zdeněk Falář, Jiří Šmach

ČLENOVÉ MENSY ČR

Kontakty na členy Mensy ČR, kteří dali svolení ke zveřejnění údajů, najdete na webu intranet.mensa.cz v části Členové.

MENSA®